De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 59. KAAPSTAD, DONDERDAG, 12 DECEMBER 1889. NO. 5,291.

"ZUID AFRIKAAN" ALMANAK.

TEGEN het Nieuwe Jaar zal er een Blad Almanak in verband met de *Zuid Afrikaan* worden uitgegeven. Daarvoor bestemde Advertenties moeten vóór den 15den December worden ingezonden.

HOFMEYR & REGTER.

Schapen! Schapen!! Schapen!!!

TE worden verkocht bij den heer PIERRE FAURE, aan de Eerste Rivier, op VRIJDAG, 13 December,

300 Kapsche Hamels
300 Merino Hamels
100 Kapster Bokken

Alle de eerste klas conditie. Gedeelte Kersmis Onthaal.

P. A. SWANEPOEL.
P. J. BOSMAN, Afslager.

KAAPSCHE AFDEELINGSRAAD.

KIEZERS ROL.

KENNIS wordt hierbij gegeven, in termen van den Afdeelingsraad, Akte No. 40, van 1889, Sectie 20, dat de Kiezers Lijst, voor de Kaapsche Afdeeling nu gereed is, en voor inspectie bij dit Kantoor zal liggen voor een periode van veertien dagen, gedurende Kantoor uren, van af Maandag den 9den December, en dat een Hof zal gehouden worden op Vrijdag den 27sten December aanst., te 10 ure des voormiddags, ten einde eischen en objecties te hooren, en daaromtrent beslissingen te nemen.

Op last,
C. LIND,
Secretaris.

No. 12 Waalstraat, Kaapstad,
7 December 1889.

AFDEELINGSRAAD TULBAGH.

NIEUWE VALUATIE ROL.

KENNIS wordt hierbij gegeven, dat de Afdeelingsraad van Tulbagh, een Hof zal houden in de Magistraats Hofzaal van Tulbagh, op Woensdag den 15den Januarij 1890, des voormiddags te 10 uur, met het doel, om objecties tegen de waardering van Vast Eigendom in deze Afdeeling, onderhevig te worden belast voor Wegbelasting doeleinden te hooren en daarover te beslissen, en dat de waardeering in den tusschentijd in het Kantoor van den Raad te Tulbagh voor inspektie zal liggen.

HENRY FAGAN, Jr.,
Ageerend Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Tulbagh, 10 Dec. 1889.

ZEVEN JAARTJES, ROOD EN WIT.

De hoogste Prijzen gegeven door
J. EISENBACH.
7 Wharf Straat,
Tegenover het Station.

DOODBERIGT.

HET heeft den Almagtigen God van Hemel en Aarde behaagd uit den tijd naar de eeuwigheid te doen verhuizen, onzen teederbeminden Vader JAN REINARD BRESLER, van Uitvlugt, nabij Porterville, in den ouderdom van 64 jaren, 6 maanden en 17 dagen, na een kranklheid van 14 dagen, die hij met tevredenheid heeft gedragen. Zijn einde was volkomene tevredenheid met Gods wil, en op zijn zaligheid gegrond. Verder betuigen wij onzen hartelijken dank aan de vele Vrienden en Betrekkingen, en in het bijzonder aan Dr. F. S. RETIEF, van Porterville, die ons zeer getrouw ter zijde hebben gestaan, en voor de laatste eer aan den overledene bewezen.

Namens de overige Broeders en Zusters.

A. BRESLER.
C. J. R. BRESLER.
D. BRESLER.
N. BRESLER.

Uitvlugt, Porterville,
7 Dec. 1889.

OVERLEDEN, te 58 Loopstraat, op Dingsdag Avond, SUSANNA CHRISTINA LINDENBERG, geboren HELLINGEN, weduwe van wijlen den heer JAN LINDENBERG van Worcester, in den ouderdom van 54 jaren. Diep betreurd. De Begrafenis zal hare laatste woonplaats verlaten, Heden Donderdag, des namiddags te 3 uur voor St. Peters Begraafplaats te Mowbray.

Westelijke Provincie Administratie en Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
Vaste Eigendom,
In den Insolventen Boedel van JAFFA GAIADIEN.

DE Curatoren in den bovengenoemden Insolventen Boedel, hebben de heeren L. P. CAUVIN & Co., last gegeven om per publieke veiling te verkoopen,

OP DONDERDAG,
12 DECEMBER AANST,
DES VOORMIDDAGS TE 11 URE,

Het volgende kostbare Eigendom, omvattende:—

Twee Huizen in Queenstraat, elk bevattende twee Kamers, Gang, Keuken en Achterplaats, die verhuurd zijn aan goed betalende Huurders, een jaarlijksche rente opbrengende van £27 sterling.

Nos. 8 en 10. Twee Huizen in Combrinckstraat, op den hoek van Queenstraat, elk bevattende twee Kamers, Gang, Keuken en Achterplaats, die verhuurd zijn aan goed betalende Huurders, en die eene Jaarlijksche Rente opbrengen van £27 sterling.

Nos. 10 en 12 Twee Huizen in Pedersenstraat, op den hoek van St. Philipsstraat, elk bevattende twee Kamers, Gang, Keuken en Achterplaats, en verhuurd aan goed betalende Huurders, eene jaarlijksche rente opbrengende van £27 sterling.

J. G. FREISLICH, F.zn., W. A. CURREY, } Gezamenlijke Curatoren.

Mutual Gebouwen, 27 Nov. 1889.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN KOSTBAAR
Vastgoed, Blokken met Gebouwen, Bouwperceelen en Vruchtbare Tuingrond,
TE
Somerset West Strand.

In den Insolventen Boedel van HUBERTUS AGATINUS VAN ES.

Op Maandag, 16 Dec. 1889
Zullen worden verkocht op de plek,

1. Vier gerieflijke Huizen aan elkander gelegen en naar de Zee front makende.
2. Een zeer kostbaar Stuk Tuin Grond naast bovengenoemde Huizen, groot omtrent 13 Akkers.
3. Twee-en-Veertig zeer kostbare Bouwperceelen 75 x 150 front makende naar de Zee.
4. Een kostbaar Stuk Grond aan den achterkant van bovengemelde, groot omtrent 14 Akkers.

Somerset West Strand is te wel bekend, als het gunstig en door de Elite gezochte verblijf aan den Zeekant, om verdere aanbeveling noodig te maken. Daar Somerset West alreeds met Kaapstad door den Spoorweg verbonden is, met het vooruitzicht op verlenging naar het Strand is deszelfs vooruitzicht zeker en alle grond binnen dit beperkte bestek moet enorm in waarde toenemen. Personen die begeerig zijn hun geld te beleggen in zeer verkiesbaar en winstgevend Eigendom met het voordeel van bijzondere aangename en gezonde Woningen, in eene ligging zeer gemakkelijk om Kaapstad te bereiken, moeten niet verzuimen om deze Verkooping bij te wonen.

Voor Woningen aan den Zeekant heeft dit Eigendom geen gelijken aan dit Strand, en door deszelfs ligging met Bad en andere gerieven is het zelfs onmogelijk het te overreffen.

Verkooping te beginnen om 11 uur.

G. W. STEIJTLER, P. J. BOSMAN, } Curatoren.

Gebouwen der Kamer, 4 Kerkplein,
Kaapstad, 23 Nov. 1889.
P. J. BOSMAN, Afslager.

Onderwijzeres Benoodigd,

OP eene aangename Buitenplaats in het district Graaff-Reinet, om aan van 10—15 Kinderen Onderwijs te geven in Engelsch, Hollandsch, Muziek en Handwerk. Salaris £60 per jaar met Vrije Kost en Inwoning. Applicaties met getuigschriften te worden gezonden aan den Ondergeteekende niet later dan 18 dezer.

B. LE ROUX,
College, Graaff-Reinet.

PIQUETBERGSCHE KOREN KAST IN DE MARKT.

DE Ondergeteekende gelast door den heer JACOBUS D. VAN DER SPUIJ VAN ZIJL, Executeur Testamentair in den Boedel van wijlen Echtgenoote CATHARINA HENDRINA VAN ZIJL, geb. HANEKOM, zal publiek verkoopen,

Op WOENSDAG, 8 Januarij 1890,
TE HERCULES FONTEIN.

De Helft van de Plaats HERCULESFONTEIN, groot in het geheel cirka 6,200 morgen, gelegen aan den Hoofdweg tusschen Piquetberg Statie en Clanwilliam, omtrent 4 uren van het Station en 2 uren van het Dorp Porterville.

Deze Plaats is de beste in het District Piquetberg. Voor alle soorten van Vee, Tuinen, Wijngaarden, enz., enz., is haar gelijke niet bekend, en zij is waarlijk de Granen Schuur van Piquetberg. Bijna de geheele 6000 morgen kunnen onder den Ploeg of Graaf gebragt worden. Iemand die op HERCULESFONTEIN nog niet geweest is gelieve te gaan zien.

LOSSE GOEDEREN.

6 Koeijen met Kalveren, 2 extra Karpaarden, 1 paar Tuigen, 1 Kapkar.

HUISRAAD: Aanzet, Wasch-, Kleed- en andere Tafels, 1½ doz. Stoelen, 1 Rustbank, Lampen, Kleerkasten, Kisten, Ledekanten, Bedden, Vaten, Vleesch, Boter en andere Balies., enz.

De Verkooping te beginnen te 9 ure v.m.

P. J. RETIEF, Afslager.

Vendu-kantoor, Piquetberg,
5 Dec. 1889.

DADELIJK BENOODIGD
500 OF 600
DOK ARBEIDERS,
LOON 4 SHILLINGS PER DAG.
Doet aanzoek bij de Dokpoort elken morgen te 7 uur.

Kaapsche Gouvernement Spoorwegen.

KERSMIS EN NIEUWE JAAR VACANTIE.

RETOUR KAARTJES, tegen Enkelen Prijs, zullen uitgegeven worden van en naar alle Staties (Wijnberg en Kalkbaai Lijnen uitgezonderd), van af 14 December 1889, tot 4 Januarij 1890, beide dagen ingesloten, gangbaar voor de Terugreis te worden voltooid op 31 Januarij 1890.

Ook zullen goedkoope Excursie Kaartjes uitgegeven worden van Kimberley en Beaconsfield naar de Kaapstad, Grahamstad en Port Elizabeth op 21, 22 en 23 December 1889.

VRACHTPRIJZEN.

Van Kimberley en Beaconsfield naar de Kaapstad, Eerste Klas £5, Tweede Klas £3 10s., en Derde Klas £2 10s. Van Kimberley en Beaconsfield naar Port Elizabeth en Grahamstad, Eerste Klas £3 15s., Tweede Klas £2 12s. 6d., Derde Klas £1 17s. 6d.

Terugreizen te worden voltooid op 31 Januarij 1890.

Speciale Goedkoope Excursie Kaartjes zullen ook uitgegeven worden van Worcester, Wellington, Paarl, Stellenbosch, Somerset West en Malmesbury en alle tusschen Staties naar de Kaapstad voor alle Passagiers Treinen gedurende 22, 23 en 24 December, gangbaar voor de Terugreis tot op 31 Januarij 1890.

Kaartjes kunnen NIET overgemaakt worden, en zijn NIET gangbaar voor de Passagiers Snel Treinen.

Voor verdere bijzonderheden, zie Publieke Aanplakbiljetten.

A. W. HOWELL, Directeur van Vervoer.

Kantoor van den Directeur van Vervoer,
9 December 1889.

J. D. JONES & Co.'s
VERKOOPING
VAN
STEVELS
EN
KLEEDING
IS NU BEGONNEN.

EXECUTEURSKAMER.
VERKOOPING VAN PLAATSEN.

In den Boedel van wijlen WILLIAM GAGE HEATHCOTE.

DE Executeuren Datief in bovengenoemden Boedel zullen per Publieke Veiling aanbieden voor het MARKTHUIS, te Colesberg,

Op Zaturdag den 18den Januarij a.s.,
OM 12 UUR 'S MIDDAGS,
DE VOLGENDE
VASTE EIGENDOMMEN.

1.—KLIPKRAAL,

bestaande uit, (1) gedeelte van KLIPKRAAL, groot 2,635 morgen en 477 vierkante roeden; (2) gedeelte van BOSCHPLAATS, groot 1,332 morgen, 362 vierkante roeden; (3) gedeelte SCHILDPADS DAM, groot 522 morgen en 290 vierkante roeden, tezamen groot 4,510 morgen en 499 vierkante roeden.

2.—BRAKHOEK,

bestaande uit: (1) 2 deelen van KLIPKRAAL, groot 408 morgen en 94 vierkante roeden; en (2) 2 deelen van QUAGGASFONTEIN, groot 700 morgen en 270 vierkante roeden, tezamen groot 1,108 morgen en 106 vierkante roeden.

Bovengemelde eigendommen die aangrenzend zijn worden door praktische boeren beschouwd als onovertreffbaar als Schaap- en Veeplaatsen in dit of in Hanover district. Er is een Dam en Fontein nabij de woonstede op Klipkraal, en de Zeekoe Rivier die ook nabij de woning loopt, begrenst het eigendom gedeeltelijk, en verdeelt het voor een afstand van 3 of 4 mijlen, en levert een overvloedigen en onuitputtelijken voorraad Water voor Vee, zelfs als de grootste droogte heerscht. Er is ook een Woonhuis en Buitengebouwen, verscheidene Kralen, en twee Buitenposten met Kralen op de Plaats. Op BRAKHOEK is een groote Dam, alsook 3 Fonteinen; omheind Land dat besproeid kan worden, Boomgaard, een groot Kamp, verscheidene kleine Kampen voor Struisvogels; verder, twee Woonhuizen en Buitengebouwen, enz. De Windpoort-spruit loopt door dit Eigendom en de Zeekoe Rivier begrenst het ook voor bijkans een mijl, zoodat er altijd overvloed van Water is voor Vee.

Ruim Crediet zal gegeven worden.

Verdere bijzonderheden kunnen verkregen worden bij de Executeurskamer, Kaapstad, of van den Afslager, te Colesberg.

G. W. STEYTLER,
CHAS. HEATHCOTE,
J. H. N. ROOS, } Executeuren Datief.

J. R. WILL, Afslager.

STELLENBOSCH.

Eene zeer zeldzame gelegenheid voor Kapitalisten die hun geld veilig wenschen te beleggen en liefhebbers van het Strand die zich van Vastgoed wenschen te voorzien.

DE heer C. M. VAN B. HOITSEMA, van voornemens zijnde het Strand te verlaten, heeft de Ondergeteekenden geautoriseerd publiek te verkoopen

Op Zaturdag, 14 dezer.

I. Zijn welbekend groot en luchtige Woonhuis voorzien van alle gemakken, gelegen in het meest centrale en aangename gedeelte van het Strand.

II. Een Stuk Bouwgrond annex, waarop twee groote en luchtige Huizen kunnen gebouwd worden.

Somerset West Strand is te wel bekend als de gezondste en meest aangenamste Badplaats dan dat het eenige verdere aanbeveling noodig heeft. En daar het van alle zijden door den Spoorweg verbonden is, heeft het eene zeer schoone toekomst.

Alle verdere informaties kunnen verkregen worden bij den Ondergeteekenden, den eigenaar, en den heer ANTH. M. DE WITT, Architect, Kaapstad.

Verkooping te beginnen om 11 uur v.m

P. J. BOSMAN, P.W. zn.,
Afslager.

Stellenbosch, 4 Dec. 1889.

MALMESBURY
Executeurskamer.

In den Boedel van wijlen Mejufvrouw JOHANNA CATHARINA LOMBARD, geb. SMIT.

DE Executeuren in bovengemelden boedel zullen publiek verkoopen

TE KLIPDRIFTS KRAAL.
OP VRIJDAG,
20 DEZER,

8 Ezels
87 Schapen
1 Wagen

En wat verder zal worden aangeboden.

B. WETHMAR,
Secretaris.

De heeren J. W. MOORREES & Co.,
Afslagers.

GRAANZAKKEN,
2½ N. Tegen laagste Prijzen.
THOMSON, WATSON & Co.

AFDEELINGSRAAD MALMESBURY.
TENDERS

ZULLEN door den Ondergeteekende ontvangen worden, tot op den 2den Januarij 1890, voor het kollekteeren van de Honden Belasting in de Afdeeling van Malmesbury, de Afdeeling te worden verdeeld in twee Districten, te weten: No. 1. De Veldkornetschappen te omvatten van Schrijvershoek, Hoetjes Baai, Saldanha Baai, St Helena Baai, Hopefield en Vredenburg. No. 2, al de overige Veldkornetschappen in de Afdeeling te omvatten, tegen zoo veel per Hond. Tenders kunnen voor een, of beide Distrikten zijn, doch ieder afzonderlijk voor een jaar, namelijk, voor 1890. Voor verdere bijzonderheden doe aanzoek bij

H. P. DU TOIT,
Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Malmesbury, 6 Dec 1889.

AFDEELINGSRAAD MALMESBURY.

KENNIS wordt hiermede gegeven, dat bovengenoemde Raad, op zijne Vergadering gehouden 6 December 1889, op alle Vaste Eigendom in de Afdeeling, daaraan onderhevig eene Belasting heeft geheven van 0¾d. (Drie Farthings) in het £ voor het jaar 1889; in evenredigheid van 0⅝d., van 0¾d. voor Hoofden 0⅝d. van 0¾d. voor Takwegen doeleinden, en dat de genoemde Belasting vervallen en betaalbaar zal zijn bij den Thesaurier van den Raad op den 1sten Januarij 1890.

Op last,
H. P. DU TOIT,
Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad,
Malmesbury, 6 Dec. 1889.

AFDEELINGSRAAD MALMESBURY.
TENDERS

ZULLEN door den Ondergeteekende ontvangen worden tot, en op den 2den Januarij 1890, voor het maken van eene Brug over de Berg Rivier bij Vleeschbank. Plannen en specifikaties liggen nu open voor inspektie in het Kantoor van bovengenoemden Raad.

H. P. DU TOIT,
Secretaris.

Afdeelingsraad, Malmesbury,
6 December 1889.

JEPPIS NIEUWE KAART
VAN DE
TRANSVAAL,

VERZAMELD uit bronnen alleenlijk toegankelijk voor den Verzamelaar van de Archieven van de Zuid Afrikaansche Republiek 1889, aan E. BURMESTER, Johannesburg. Eenig Agent voor Zuid Afrika. Prijs voor Kopij, Bladen 42s. Boekvorm 52s. 6d.

Vernist op Rollers, 52s. 6d., Postgeld betaald.

TENDERS
VOOR
Werken, Benoodigdheden, Schrijfbehoeften, enz., gedurende het jaar 1890.

DE Stadsraad noodigt hierbij Tenders uit voor de hieronder genoemde Werken, Benoodigdheden, Schrijfbehoeften, enz., te worden ingeleverd bij den Ondergeteekende op Donderdag den 19den December, tusschen 10 en 10.30 uur des voormiddags.

WERKEN.

Voor het maken van Open en Overdekte Goten.

Voor het nederleggen van Granieten, Concreet, Blaauwe Steen, en Keisteenen Bestratings en Randsteenen. Voor het Beslaan van de Paarden der Brand Brigade.

BENOODIGDHEDEN.

Voor het leveren van Schotsche Karren, Wagens met twee Paarden en Wagens met vier Paarden, Voer voor de Paarden der Brand Brigade, Granieten Goten en Randsteenen Smits, Stoom- en Huiskolen, Portland Cement, Graveo, Schoppen, Pikken, en alle zulke and re artikelen, zooals gespecificeerd zijn op een lijst, die te zien is in het Kantoor van den Stads Ingenieur, van wien volle bijzonderheden kunnen verkregen worden.

SCHRIJFBEHOEFTEN, ENZ.

Ook voor het leveren van Schrijfbehoeften en voor de noodige Boeken, Drukken, Boekbinden en Adverteeren gedurende het jaar 1890.

Op last van den Stadsraad,
JNO. A. ROOS,
Stadsklerk.

Kantoor van den Stads Secretaris,
Stadhuis, Kaapstad,
6 Dec. 1889.

KAAPSCHE
Gouvernements Spoorwegen.

Tenders voor Asch.

TENDERS, aan den Algemeenen Bestuurder van Spoorwegen gerigt, zullen ingewacht worden tot DONDERDAG MIDDAG, 19 dezer, voor het koopen van Asch van het Spoorweg Departement voor den tijd van 6 maanden, eindigende 30 Junij 1890.

Condities en volle bijzonderheden kunnen op aanzoek verkregen worden van den ondergeteekende aan het Zuiderhoofd Depôt, Kaapstad.

De hoogste of eenig Tender niet noodwendig aangenomen.

W. SINCLAIR,
Hoofd Spoorweg Pakhuismeester.

Kantoor van den Hoofd Spoorweg
Pakhuismeester, 2 Dec. 1889.

GEVRAAGD.—Een gecertificeerde Onderwijzer, bejaard en ongehuwd, vraagt om eene betrekking als Resident Onderwijzer op eene Boerenplaats. Hij kan in het Hollandsch en Engelsch, zoowel als in Elementaire Muziek Onderwijzen, tegen zeer billijke termen. Zijnde een stille verblijf het meest verkieselijk. Adresseer R.M.C., Kalabaskraal Statie, Malmesbury Lijn.

J. G. HORSFALL,
PHOTOGRAPHEUR,
22 STRANDSTRAAT,
2 PORTRETTEN
VOOR
2s. 6d.
Cabinet grootte en 1 Carte de Visite grootte,

C. RITTER,

8 BURGSTRAAT, KAAPSTAD,

In het Groot en Klein,

HEEFT te Koop een Groote voorraad Speelgoed, Fancy Artikelen, Kerstboom Ornamenten, enz., tegen de laagste prijzen.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

DECEMBER 1889.

MAANSVERANDERINGEN.

Volle Maan, 7 Dec., 11.6 v.m. | Nieuwe Ma, 22 Dec., 2.6 n.m.
Laatste Kw, 15 Dec, 4.12 n m. | Eerste Kw, 29 Dec 6.30 v m

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	N.M.	LAAG WATER. V.M.	N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Zondag	11 6	10 41	3 47	4 24
2 Maandag	11 10	11 37	4 56	5 24
3 Dingsdag	— —	0 2	5 50	6 13
4 Woensdag	0 24	0 44	6 34	6 53
5 Donderdag	1 2	1 20	7 11	7 29
6 Vrijdag	1 38	1 54	7 46	8 3
7 Zaturdag	2 12	2 29	8 21	8 38
8 Zondag	2 46	3 3	8 55	9 12
9 Maandag	3 20	3 38	9 29	9 47
10 Dingsdag	3 55	4 13	10 4	10 22
11 Woensdag	4 30	4 49	10 40	10 58
12 Donderdag	5 7	5 27	11 17	11 37
13 Vrijdag	5 47	6 10	11 59	— —
14 Zaturdag	6 35	7 2	0 23	0 49
15 Zondag	7 32	8 6	1 17	1 49
16 Maandag	8 44	9 22	2 25	3 3
17 Dingsdag	10 2	10 38	3 42	4 20
18 Woensdag	11 10	11 41	4 54	5 26
19 Donderdag	— —	0 8	5 55	6 21
20 Vrijdag	0 33	0 57	6 45	7 9
21 Zaturdag	1 20	1 43	7 32	7 55
22 Zondag	2 6	2 28	8 17	8 40
23 Maandag	2 52	3 14	9 3	9 26
24 Dingsdag	3 37	4 [illegible]	9 49	10 12
25 Woensdag	4 23	4 45	10 34	10 56
26 Donderdag	5 6	5 30	11 18	11 42
27 Vrijdag	5 54	6 20	— —	0 7
28 Zaturdag	6 49	7 20	0 35	1 5
29 Zondag	7 55	8 32	0 38	2 14
30 Maandag	9 12	9 50	2 52	3 31
31 Dingsdag	10 25	10 58	4 8	4 42

Om hoogtij of laagtij op de onderstaande plaatsen te bekomen, trekt men af, of voegt men bij den tijd wanneer het hoogtij of laagtij in Tafelbaai is, de onderstaande respectieve getallen uren en minuten,

	u. m.
Natal voeg bij	1 50
Algoabaai „	1 20
Kowie „	1 10
Oost Londen „	1 5
Delagoabaai „	0 57
St Luciabaai „	0 55
Mosselbaai „	0 50
Knysna „	0 18
Kaap Agulhas „	0 10
Simonsbaai „	0 4
Houtbaai trek af	0 20
Walvischbaai „	0 17
Saldanhabaai „	0 10
StHelenabaai „	0 10
Hondeklip B „	0 10
Port Nolloth „	0 5

Hof van Insolventie.

NIEUWE INSOLVENTIES.

Dec. 9.—Otto Vogt, makelaar, te Kaapstad, schulden, £140 16s. 9d.; baten, £75 5s. 3d.; tekort, £65 11s. 6d.

SCHEDULEN INGELEVERD.

Dec. 10.—Hendrik van Zijl, van Kleinfontein, veldkornetschap afdeeling Clanwilliam.

10.—Wouter Theron van Zijl, van Kleinfontein, veldkornetschap afdeeling Clanwilliam.

10.—Frederick Stoltenhoff, van Kaapstad.

VROEGEMARKT.

Van 11 Dec.

	£ s. d.	£ s. d.
Aardappelen, per mud	0 5 1	0 12 9
Abrikozen per 100	0 1 2	0 3 0
Appelen, per 100	0 1 6	0 1 7
Eijeren, per 100	0 9 9	0 9 9
Eenden, per stuk	0 2 4	0 3 3
Erwten, groene, per zak	0 11 0	0 11 8
Groene Boonen, per bh	0 9 4	0 9 8
Ganzen, per stuk	0 2 3	0 2 3
Havergerven, per 100 lb.	0 4 1	0 5 9
Hoenders, per stuk	0 2 1	0 2 1
Komkommers, per 100	0 2 3	0 3 7
Peren, per 100	0 1 5	0 2 4
Pruimen, per 100	0 0 10	0 2 1

53 Wagens en 18 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 10 en 11 Dec.

	£ s. d	£ s. d
Aardappelen, per mud	0 6 0	0 10 3
Abrikozen, per 100	0 1 3	0 2 5
Boter, per lb.	0 1 2	0 1 8½
Bloemkool, per stuk	0 0 2	0 0 4½
Eijeren, per 100	0 7 0	0 10 6
Eenden, per stuk	0 1 7	0 2 10
Erwten, gr., per zak	0 11 0	0 11 8
Guavas, per 100	0 6 0	0 6 0
Ganzen, per stuk	0 3 0	0 3 4
Hoenders	0 1 5	0 2 1½
Komkommers, per 100	0 2 0	0 3 6
Kalkoenen, per stuk	0 5 3	0 9 6
Peren, per 100	0 1 7	0 3 10
Pruimen, per 100	0 1 5	0 2 6
Uijen, per mud	0 5 6	0 13 0
Vijgen, per 100	0 8 4	0 10 6

VERKOOPINGEN.

DECEMBER.

12.—Kaapstad, Vastgoed, in den insolventen boedel van J. Guiadien,—L. P. Cauvin & Co., Afslagers.

13.—Riebeekstraat, Kaapstad, Goten, Touw, Ploegen, enz., in den boedel van wijlen den heer C. G. Ackerberg,—L. P. Cauvin & Co, Afslagers.

13.—Eerste Rivier Brug, Hamels en Bokken van P. A. Swanepoel,—P. J. Bosman, Afslager.

13.—Zonnebloem, Bouwperceelen, in den boedel van wijlen den Wel-Ed. heer C. L. Wicht,—G. H. Moller, Afslager.

14.—Calvinia, Huur van Tollen,—J. A. L. van der Merwe, Afslager.

14.—Stellenbosch, Vastgoed, Bouwgrond, enz., van den heer C. M. van Hoitsema,—P. J. Bosman, P. W. zoon, Afslager.

16.—Somerset West, Vastgoed, Bouwgrond, enz., in den insolventen boedel van H. A. van Es,—P. J. Bosman, Afslager.

17.—Noorder Paarl, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen den heer P. A. J. de Roubaix.

17.—Klein Drift, *alias* Frischgewaagd, Vaste en Losse Goederen, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen mej. A. E. Meijburgh,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

18.—Stellenbosch, Huismeubelen, enz., van den heer J. C. Roux,—J. G. Mader & Co., Afslagers.

18.—Stellenbosch, Vaatwerk, enz., van mej. de Wed A. J. Louw,—P. J. Bosman, P. W zoon, Afslager.

18.—Roggebaai, Vastgoed, in den boedel van wijlen C. G. Ackerberg,—H. Jones & Co., Afslagers.

19.—Kampgrond, Vastgoed, in den insolventen boedel van E. Mace,—G. H. Moller, Afslager.

20.—Klipdriftskraal, Ezels, Schapen, Wagens, enz., in den boedel van wijlen mej. J. C. Lombard,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers

JANUARIJ.

8.—Herculesfontein, Vastgoed, Losse Goederen, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen mej. C. H. van Zijl, geb. Hanekom,—P. J. Retief, Afslager.

18.—Colesberg, Vastgoed, in den boedel van wijlen den heer W. G. Heathcote,—J. B. Will, Afslager.

THE best preparation for Preserving, Restoring, and Beautifying the hair is

Ayer's Hair Vigor.

It keeps the scalp free from dandruff, heals troublesome humors, and prevents the hair from falling out. When the hair becomes dry, thin, faded, or gray, it restores the original color and texture and promotes a new and vigorous growth. Wherever used, Ayer's Hair Vigor supplants all other dressings and becomes at once

The Favorite

with ladies and gentlemen alike. It imparts to the hair, beard, and moustache a beautiful silkiness and a delicate and lasting fragrance.

PREPARED BY

Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U. S. A.
Sold by Druggists and Perfumers.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 12 DECEMBER 1889.

HET NOORDEN.

DE *Standard*, een orgaan der Conservatieve dagbladpers in Engeland, wil van geen schikking tusschen Engeland en Portugal hooren waarbij een bepaalde afgrenzing van beider gebied in Zuid Afrika vastgesteld of scheidsregterlijke bemiddeling aangewend zal worden. Daar het Charter der Maatschappij van den heer Rhodes haar het regt geeft om werkzaam te zijn be westen en benoorden het gebied der Z. A. Republiek en bewesten dat van Portugal, zoo zou men zeggen dat het wel degelijk noodig is om te weten wat de Westergrens der Portugeesche bezittingen is; maar dat men in Engeland niet voor scheidsregterlijke bemiddeling is, waar het in den regel even slecht afkomt als hier te lande de Regering bij onteigening van gronden en dergelijke, dat is zeer verklaarbaar, en zonder zulke bemiddeling laat een grensscheiding zich thans moeijelijk vaststellen. Ligter zal het gaan als de heer Rhodes maar eenmaal zoo ver is gekomen dat van de Rudd concessie werkelijk gebruik wordt gemaakt. Wij twijfelen niet of hij verzuimt niets om het zoo ver te brengen, en wij vernemen dat zij die met hem in ééne boot zeilen, er op roemen dat binnen een jaar de rijkdommen van Mashonaland door de Maatschappij zullen worden geëxploiteerd. Tegelijk echter wordt er eensdeels berigt dat in de Z. A. Republiek, en bepaaldelijk in Zoutpansberg, plannen worden beraamd tot een trek naar Mashonaland, en anderdeels dat Lo Bengula de Portugezen, die zich er willen vastzetten, met den toorn van Koningin Victoria bedreigt als zij op zijn gebied inbreuk maken.

Nu dunkt ons die bedreiging niet veel te beteekenen. De Rijksregering heeft aan de Maatschappij zekere regten toegestaan, maar men kan niet aannemen dat zij Rijkstroepen naar het land benoorden de Limpopo zal zenden, ten einde die regten te handhaven. Lo Bengula zelf is magtig genoeg om die Mashona hoofden en stammen die met Portugal gemeene zaak heeten te maken, hiervoor te tuchtigen, maar zulk een tuchtiging van zijn kant zou, gelooven wij, niet in het voordeel der Maatschappij zijn. De *Christian Express*, die een artikel over de Rhodes Maatschappij heeft, laat zich wel gunstig over hare oprigting en haar doel uit, maar geeft toch tevens de hoop te kennen dat de Maatschappij de Matabele niet zal dwingen om hun land te verlaten en de rivier over te gaan, want dan zouden zij elders verwoesting verspreiden. Ons zou het, ronduit gezegd, geen ongeluk schijnen als zij met het volk benoorden de Zambesi dat in der tijd Dr. Holub uitgeplunderd heeft, een oorlog op de bekende manier der Kilkenny katten voerden, en wij zien niet in hoe men in hun land delverij met goed gevolg kan drijven als zij niet eerst worden verwijderd. Maar men ziet het, de Matabele staan niet gunstig aangeschreven, en als zij thans de Mashona's te lijf gingen, dan zouden hierover klagten opgaan die ook in England weerklank zouden vinden, en daar de Maatschappij in moeijelijkheden zouden brengen. Zoolang de Maatschappij dus niet op de plek is, komt het voor haar voordeeliger uit dat Lo Bengula stil blijft dan dat er van zijn kant iets tegen de maatregelen der Portugezen geschiedt.

Die maatregelen zijn trouwens, voor zoo ver men ze thans kent, van geen groot belang. Een Portugeesch luitenant reist rond, deelt vlaggen van zijn land aan Mashona hoofden uit, en laat dezen trouw zweren aan Portugal; maar wat helpt dit als er niet met troepen of met kolonisatie wordt gewerkt? Als troepen gebruikt Portugal in Z. Afrika slechts zwarten, waar weinig op te rekenen valt. Kolonisatie gaat zoo gemakkelijk niet, en Portugal heeft er tot dus ver niet veel slag van getoond. Wel hebben de Transvaalsche Boeren er slag van, en trekken dezen het land binnen als bondgenooten der Portugezen, dan zou dit, voor zoo ver wij zien kunnen, net de eenige kans voor Portugal zijn. Maar al geschiedt een trek uit de Z. A. Republiek naar Mashonaland zonder toedoen der Transvaalsche Regering, dan zal men er toch vijandige bedoelingen tegen Engeland in zien, en het gevolg zal, zoo niet erger, dan toch stellig misverstand en verwijdering zijn. In zoo ver achten wij de treklust die zich thans in het Zoutpanbergsche en de buurt heet te toonen, en die wij op zich zelve niet veroordeelen, onder de tegenwoordige omstandigheden bedenkelijk.

Men weet intusschen hoe de heer Rhodes pleegt te werken. In plaats van zijn tegenstanders ten einde toe te bestrijden weet hij ze te winnen. Men herinnere zich slechts de geschiedenis der verhouding tusschen hem en den heer Barnato in zake de amalgamatie der Kimberley mijn. Ook nu heeft hij voor zijn Maatschappij zich bondgenooten van allerlei soort verworven, en vroegere tegenstanders der Rudd concessie in voorstanders zijner plannen weten te herscheppen. Weet hij het zoo aan te leggen dat, als het tot een trek der Boeren Noordwaarts komt, dit niet in zamenwerking met de Portugezen of wel als een geheel op zich zelf staande onderneming maar in overleg met de Maatschappij en tevens met goedkeuring en medewerking der Transvaalsche Regering geschiedt, dan zal het spoedig zoo ver komen dat de grensscheiding tusschen het gebied der Maatschappij en dat van Portugal bezuiden de Zambesi zich als van zelf aanwijst, en dat de Noordelijke Goudvelden voor exploitatie in allen deele openstaan. Wij weiden hier natuurlijk niet over uit omdat wij ons verbeelden een man als den heer Rhodes raad te kunnen geven, maar alleen omdat wij het een groot voordeel voor Z. Afrika zouden achten als door toedoen van de Maatschappij en haren stichter niet slechts het binnenland van ons werelddeel voor kolonisatie geopend maar ook die eendragt en zamenwerking tusschen de Europésche volkplantingen van Z. Afrika bevorderd werd die, per slot van rekening, onmisbaar is voor een behoorlijke regeling der zaken van ons werelddeel.

'T EEN EN ANDER.

EEN tijdgenoot, de vraag besprekende in hoe ver het Hooge Geregtshof het regt heeft om in raadkamer en met gesloten deuren zaken te behandelen waar het raadzaam is het publiek niet bij toe te laten, geeft een voorbeeld op van zulk een sluiting der deuren in Engeland, waartegen een aanwezig advokaat, die insgelijks genoodzaakt was de regtszaal te verlaten, protesteerde. Nu is in zoo ver dit voorbeeld van geen beteekenis voor de Kolonie als de Regters door iets wat in Engeland geschiedt, niet geregtigd worden om van de bepalingen van het Charter van Justitie af te wijken; maar wij willen opmerken dat in landen waar het sluiten der deuren in sommige gevallen niet ongewoon is, advokaten in het gewaad van hun beroep steeds regt hebben te blijven, en dit laatste dunkt ons daarom een goede regel omdat het verkeerd zou zijn een advokaat te beletten zich door het hooren van een belangrijke regtszaak voor de uitoefening van zijn vak te bekwamen.

Een Port Elizabethsch blad spreekt van den heer Wilmot, M.L.C., als aanstaanden opvolger van Kol. Schermbrucker als Commissaris van Openbare Werken. De *Cape Argus* wijst er op dat de Kolonel zijn portefeuille nog niet heeft neêrgelegd, en dat het niet gaan zou om den heer Wilmot naast den heer Pearson in het Ministerie te hebben, dat dan al te zeer P. Elizabethsch zou worden. Ons zou dit laatste zooveel niet kunnen schelen, maar wel zijn wij er ten sterkste tegen om weder iemand in het Ministerie te krijgen waar eigenlijk niets inzit, en die zelfs als parlementslid bitter weinig beteekent. Het is welligt onzen Eersten Minister eigen om niet bang te zijn voor onbeduidendheden in zijn Ministerie; maar hij ondervindt reeds nu het nadeel dat hij zich berokkend heeft met dien ultra-Engelschman van een Pearson er in op te nemen, en als hij nu nog den heer Wilmot er bij neemt, dan is, vreezen wij, het uur niet ver dat hij naar den overkant zal moeten verhuizen.

Het heet, in een telegram aan een tijdgenoot, dat de Commissarissen in Swazieland van plan zijn de zaken der blanke bevolking aldaar op te dragen aan een Driemanschap, waarvan één lid door de Engelsche, één door de Transvaalsche Regering en één door de Swazie natie zal worden aangesteld. Ons dunkt dit een schikking die nooit tot eenig goed kan leiden, en ook het Reuter's telegram over de zaak maakt geen gunstigen indruk.

Uit de *Wereldburger* nemen wij een paar aanhalingen uit Duitsche bladen over die gezegd worden half officiëel te zijn, en die in elk geval in zoo ver belangrijk zijn als men er de Duitsche openbare meening over een paar Z. Afrikaansche kwesties uit kan kennen. Uit een over Swazieland zien wij dat, volgens het Duitsche blad dat de zaak bespreekt, zekere voorregten zullen gegeven worden aan de Engelsche delvers van Swazieland—dat wil natuurlijk zeggen aan hen die er thans zijn,—waar het blad van verwacht dat zij de Engelschen baas in het land zullen maken. Dit is echter, gelooven wij, verkeerd gezien, want uit hetgeen men thans verneemt schijnt het dat de Boeren in Swazieland sterk genoeg zijn om het tegen de delvers bij verkiezingen en dergelijke te houden, en worden er aan de Transvaalsche Regering geen andere voorwaarden dan de in de *Wereldburger* genoemde gesteld, dan kan zij Swazieland gerust overnemen. Wat de Rhodes Maatschappij betreft zal het stellig een voordeel voor Portugal zijn als het den *zedelijken* steun van Duitschland tegenover Engeland geniet,—want op anderen steun kan het natuurlijk niet rekenen,—maar de schrijver slaat niet genoegzaam acht op het feit dat de Rhodes Maatschappij door de Kaapsche Regering met het oog op eigen voordeel en het welzijn van Z. Afrika gesteund wordt.

DE "DAMASCUS," met Sir H. Loch aan boord, heeft gisteren Port Elizabeth aangedaan, en is dus waarschijnlijk heden te wachten. Zie telegram.

GOED NIEUWS.—Tot ons groot genoegen kunnen wij melden dat de Eerste Minister die reeds vroeger een brief van Minister De Wet had ontvangen in opgeruimden geest geschreven, en meldende dat hij weder begon te voelen alsof hij beter kon worden, thans bij onderzeeschen kabel vernomen heeft dat de gezondheid van den heer De Wet *zeer verbeterd is.*

HOOFDREGTER KOTZÉ met gezin was onder de passagiers met den mailtrein van gisteren.

PRESIDENT REITZ zal toekomende week presideeren bij de prijsuitdeeling der Collegiate School, Buitengracht.

HET PARLEMENT is, bij proclamatie in de *Gouvernements Gazette*, **verder verdaagd tot 17 Februarij.**

IN HET NIEUWEVELD lijden, volgens de *Courier*, de boeren weder veel verlies door droogte.

AAN DIAMANTEN is in November uit Kimberley uitgevoerd 179,743 karaat, ter waarde van £333,932.

SIR THOMAS SCANLEN en Lady Scanlen zijn gisteren met de mailstoomboot naar Engeland vertrokken.

HET VASTGOED van adv. Innes te Rondebosch is door bemiddeling van makelaars Wilmott en Co. voor £1,500 verkocht.

TOT THESAURIER der gemeente Kimberley is de heer C. K. O'Molony, tot dus ver Stadssecretaris te Beaconsfield, uit 35 applicanten gekozen.

DE "METHVEN CASTLE", die Vlissingen aandoet, is Dingsdag hier binnengeloopen, en onder haar passagiers vindt men heel wat Hollandsche namen.

ALGEMEENE VOLDOENING geeft het Rutter's Zadel met gom-elastieken veer-zetel toegerust, met een patente stijgbeugelstaaf.—*Zie Advertentie.*

ADRESSEN.—Na de aanbieding van een adres namens den Stadsraad en een namens de Kamer van Koophandel zal aan President Reitz bij zijn komst op Dingsdag alhier ook een van den Afrikaner Bond worden aangeboden.

HET RICHMONDSCHE MEER.—De heer Theron, M.L.A., wordt gezegd in de eerstvolgende Parlementszitting zich alle moeite te zullen geven ten einde dit meer door de Regering tot een werkelijkheid te doen worden.

DE BRANDZIEKTE WET is, zegt een telegram in de *Cape Argus*, voornamelijk door toedoen van den heer Orpen, M.L.A., in district 3 van Barkly Oost door een besluit van een boerenvergadering met 48 tegen 27 stemmen ingevoerd.

PEARSON, de man die te Johannesburg, als van het maken van valsche effekten beschuldigd, voor den Regter geweest maar vrijgesproken is, wordt in een telegram aan de *Mercantile* gezegd wegens medepligtigheid aan [illegible] op nieuw gearresteerd te zijn. Die tweede misdaad lijkt minder voornaam dan de eerste.

DE "RALEIGH" is hier aangekomen om bij de ontvangst van den Gouverneur hanwezig te zijn, en er is een plan dat een eerewacht van schuitjes Z. Exc. zal inhalen. Men kan met demonstraties te ver gaan, en men lijkt ons hier druk meê bezig te zijn.

TREURIG ONGELUK.—Uit Veertien Stroomen komt het berigt dat twee jonge dames, Maria E. van Niekerk en Helena E. de Beer, door een onweêrstraal gedood zijn. Een paar kinderen die bij haar waren werden ook getroffen en bedwelmd, maar kwamen later weer bij.

DE HEER A. SCOTT is door den Magistraat tot een boete van 10s. veroordeeld omdat hij een lid der Brandweer na een brandje niet op zijn plek had willen toelaten zonder bevelschrift, schoon de man in uniform was. De Magistraat hield hem bij die gelegenheid een rake strafpredikatie.

EEN KLEIN BRANDJE had gisteren morgen in de werkplaats van den heer Horsfall, fotograaf in Strandstraat, door het omvallen van een lamp plaats; maar het werd spoedig gebluscht, en de schade, die niet zeer groot was, werd buitendien door de Assurantie gedekt.

KERSTMIS.—Nu eerste Kerstdag op een Woensdag valt is er besloten om, ten gerieve der klerken, de mail voor Engeland op den vorigen Dingsdag avond te acht uur te sluiten. Blijkt dit geen bezwaar te geven, dan zal men ten opzigte van Nieuwjaarsdag hetzelfde doen.

TERWIJL eens dezer dagen de trein te Klapmuts Statie aankwam, zat er een kind op de rails te spelen en zou natuurlijk verbrijzeld zijn geworden, ware de koevanger, in dit geval kindervanger, niet zoo vriendelijk geweest het kind zonder veel letsel op zijde te zetten.—*P. D. Advertentieblad.*

DE BEËDIGING van Sir Henry Loch als Gouverneur zal terstond na zijn ontvangst aan Gouvernementshuis door den Administrateur plaats hebben, in aanwezigheid van den Uitvoerenden Raad. De eed zal worden afgenomen door den Hoofdregter.

EEN GOEDE RAAD.—Een correspondent van de *Cape Times* raadt om op den dag van de komst van Z. Excellentie uit de fontein voor de Koopmansbeurs limonade te laten vloeijen, louter ten gebruike der Kaapstadsche kinderen. Wij hebben hier niets tegen, maar zouden aan de hand willen geven of men dan niet ook Von Babo wijn zou laten vlieten uit de fontein op Groenteplein, ten einde de volwassen bevolking toch ook een deel van de pret noge hebben.

UIT ALIWAL NOORD vernam men kort geleden dat een boerengezin bijna vergeven was door suiker waar rattenkruid meê scheen gemengd te zijn. Thans verneemt men van den heer Webb aldaar, gehuwd met een dochter van Dr. McIntyre, van Richmond, en van zijn schoonzuster Miss Winnie McIntyre, die bij hem logeerde, dat zij bijna vergeven zijn door het eten van kreeft uit een blikje; maar gelukkig was de doctor er gaauw bij en bragt hij ze weer teregt.

GELDORDERS.—De *Gouvernements Gazette* van Dingsdag bevat een nieuwe Conventie tusschen de Koloniale Regering en President Reitz, waarbij een nieuw stelsel van Geldorders per post tusschen beide landen wordt ingevoerd. De proclamatie waarin de Conventie wordt aangekondigd is van 2 ll., en de Conventie zelve is door Generaal Smyth op 24 September, door President Reitz op 21 November ll. geteekend, maar het stelsel wordt gezegd in werking te zullen komen op 1 Julij 1889.

CALVINIA.—Op eene talrijk bezochte publieke vergadering onder voorzitterschap van Ds. J. C. Truter, is unaniem besloten dat de ageerende Civiele Commissaris den wensch van het publiek, dat Dr. J. Smuts, thans te Aliwal Noord, als districtsgeneesheer worde aangesteld, aan den Kolonialen Secretaris meedeele, en hem verzoeke daaraan gevolg te geven. Er is reeds eene maand verloopen sedert dit gedaan is en nog hebben wij geene tijding of aan de begeerte van het publiek zal worden voldaan.

EEN VROEDVROUW die Dingsdag in het Magistraatshof alhier £2 2s. van een bewoner dezer stad eischte, omdat zij zijn vrouw had bijgestaan, maar aan wie betaling geweigerd werd voornamelijk op grond dat zij de vrouw, die eenige dagen na haar vertrek overleden is, niet goed behandeld had, is door den Magistraat in het gelijk gesteld, op grond dat er geen bewijzen van verkeerde behandeling geleverd waren. Een doctor die als getuige optrad zeide dat zij in één opzigt van verzuim had gepleegd; maar, zeide de Magistraat, slechts een lijkschouwing had kunnen toonen dat dit verzuim de vrouw werkelijk geschaad had, en die was niet geschied.

MATABELELAND.—Te Kimberley heeft men vernomen van nieuwe concessies door de Maatschappij van den heer Rhodes aangekocht, die het gebied dier Maatschappij tot nabij de grenzen van Damaraland brengen. Voorts zal de heer H. H. Johnston de Britsche vlag geheschen hebben aan de Ruo, een bijrivier der Shiré, en een Protectoraat hebben afgekondigd over de hooge landen bewesten de Shiré en het meer Nyassa. Wat Portugal betreft heeft er wel eene sterke instrooming van Portugeesche agenten in Mashonaland plaats, maar het heet dat men hier niet meê gediend is, en dat Lo Bengula, die per slot van rekening op de stem van de meerderheid zijns volks kan rekenen en zich houdt aan de Rudd concessie, de Portugeezen gedreigd heeft om de hulp van Koningin Victoria in te roepen als zij nog verder trachten zich in Mashonaland vast te zetten. Volgens een berigt in de *Cape Times*, over een gesprek met den heer Burnett, die onlangs Mashonaland bezocht heeft, kent men in Mashonaland geen andere blanken dan die uit het Zuiden komen, maar ziet men er voor Portugezen sekere kleurlingen aan die er van het Oosten inkomen om handel te drijven, en die er alles behalve gezien zijn.

EEN DUITSCHER, die D. L. Nicolas zeide te heeten, heeft zich in het Hamburg Hotel, Langestraat, door een revolverschot van het leven beroofd. Volgens de getuigenis van den hotelhouder, die ook een Duitscher is, en ook volgens den inhoud van een briefje dat men in zijn kamer vond, schijnt hij door aandeelenzaken eenigszins aan het malen geraakt te zijn.

EEN GOEDE TEMPELIER te Klerksdorp werd onlangs met een ontzettend dikke tong gevonden, en de *Advertiser* roept hierover uit: "o tijden, o zeden!" Maar van een mensch is niet te wachten dat hij ten alle tijden den naam van "goed" zal verdienen, en als de Tempelieren niet goed zijn, dan kenmerkt het spreekwoord hen als rake drinkers.

NIET ONAARDIG.—De Klerksdorpsche *Advertiser* heeft een verhaal van een boer die een jongen voor den Landdrost bragt wegens het verlaten van zijn dienst. De Landdrost vond dat er geen genoegzaam bewijs van een contract voor een maand was, en zeide aan den jongen: "ik wijs de zaak van de hand, jij kan maar loop." Klager, net toen hij de getuigenbank verliet, zeide daarop met luider stem: "jij moet jou maand gaan uitdien, hoor;" en de jongen, die dit voor de uitspraak aanzag, is thans weder zonder klagen aan het werk voor zijn baas.

EEN KNAPPE UITVINDING.—De Bedfordsche *Volksbode* vertelt van een gekleurde bediende op de plaats Goba's Drift, die een nieuw plan heeft uitgevonden om wilde dieren te vernielen. Hij nam namelijk een stuk ijzerdraad en maakte er twee hoeken van, die hij aan elkander vastbond. Aan die hoeken maakte hij een stuk vleesch als aas vast, en hing ze toen aan een boomtak op, net boven een gat in den grond. Den volgenden dag vond hij een maanhaar jakhals er aan hangen, die naar het aas opgesprongen was en het met hoeker en al ingeslikt had.

EEN TEGENVAL.—Een Kapitein bij het leger te Pietermaritzburg kwam op het Engelsche Kerkhof een Spoorwegbeambte tegen en gaf hem een rake pak slaag. Niemand wist de reden, maar velen zagen uit naar schandaaltjes die door de behandeling der zaak aan het licht zouden komen. Het was intusschen den Kapitein gebleken dat de Spoorwegbeambte zekere geruchten waar hij kwaad om was *niet* verspreid had; en schoon intrekking der zaak door het Op. Ministerie niet werd veroorloofd, eindigde zij met het opleggen van een boete van £1 aan den Kapitein, zonder dat het publiek er iets wijzer om werd.

LANDDROST SMIT, te Pretoria, werd onlangs beschuldigd van gezegd te hebben dat als een zwarte man een blanke weigerde te antwoorden, de blanke hem op zijn gezigt kon slaan, zonder dat hij, de Landdrost, hem er voor straffen zou. Wat hij werkelijk blijkt gezegd te hebben, en dat wel bij de behandeling van een zaak waarin een zwarte diender, die door zijn blanken superieur ondervraagd werd, brutaal was geweest en een antwoord geweigerd had, is dat als in zulk een geval de superieur den man een oorpenter gaf hij dit geen misdrijf zou achten; en daar heeft de Landdrost, onses inziens, groot gelijk in.

VRIJWILLIGE ARTILLERIE.—Op een vergadering der Vrijwillige Artillerie alhier is, in plaats van wijlen den heer Inglesby, de heer P. J. Stigant tot Majoor gekozen, met 89 stemmen tegen 50 die voor den heer Duff werden uitgebragt. Tot Luitenants werden gekozen de heeren McLeod, tot dus ver Sergeant Majoor, en Bate. De heer Stigant heeft in der tijd als officier der Artillerie prachtige diensten te velde bewezen, en zich een man van grooten moed betoond, maar het verwondert ons dat hij zich tot Majoor heeft laten kiezen als hij, om redenen van gezondheid, niet eenmaal de zittingen van den Stadsraad meer kan bijwonen.

EEN SCHOOL VAN REGTSGELEERDHEID.—Wij ontvangen het *Cape Law Journal* niet, maar het verheugt ons uit een tijdgenoot te zien dat Procureur Van Zijl in een artikel aandringt op hetzelfde wat wij zoo dikwijls besproken hebben: op het geven van gelegenheid tot regtsstudie in de Kaapkolonie door oprigting van een School of Faculteit van Regtsgeleerdheid. Proc. Van Zijl was in der tijd student in de Regten alhier toen adv. Brand, later President van den Vrijstaat, aan het Z. A. Athenaeum het lectoraat in de Regten bekleedde; en als man van ondervinding, die zelf niet weinig bijdraagt om aanstaande regtsgeleerden in de Kolonie op de hoogte van het vak te brengen, heeft hij meer gezag dan een blad als het onze, dat wat Regten betreft met den dichter der *Ilias* erkennen moet dat wij slechts het gerucht hooren en zelve er niets van weten.

BENOEMINGEN.—Tal van benoemingen vindt men in de *Gouvernements Gazette* van Dingsdag, en wel vooral tot het ambt van C.C. en R M. De heer E. T. Anderson, van het kantoor van den Meester, is te Barkly West aangesteld, waar de C.C. overleden is; de heer James Ayliff, van Cradock, te Graaff-Reinet in plaats van den heer Hudson, die aftreedt; de heer Pett, van Humansdorp, te Cradock; de heer A. H. Garcia, van Stockenstrom, te Humansdorp; de heer Freislich, van Middelburg, te Stockenstrom; de heer Edye, van Bedford, te Middelburg; de heer Piers, van Herbert, te Bedford; de heer Baynes, van Bathurst, te P. Elizabeth, waar de heer Wylde aftreedt; Kol. Minto, van Hopetown, te Bathurst; de heer Hewett, Magistraatsklerk te Stutterheim, te Hopetown; de heer Stewart, van Albert, te Uitenhage, waar de heer Philpott aftreedt; de heer M. A. van Breda, van Fraserburg, te Albert; de heer J. J. Christie, van Hay, te Fraserburg; de heer Blenkins, van Murraysburg, naar Hay; de heer Ford, van Sutherland, te Murraysburg; en de heer C. G. B. Borcherds, Magistraatsklerk te Bredasdorp, te Sutherland.

DE CHRISTELIJKE JONGELINGSVEREENIGING heeft, onder voorzitterschap van den heer J. D. Cartwright, Maandag avond een vergadering gehouden om haar nieuwen Secretaris, den heer W. J. Hancock te ontmoeten, en tevens maatregelen te nemen voor het houden van een bazaar, ten einde de schuld aan te zuiveren die nog op haar gebouw rust. De heer Hancock is de eerste besoldigde Secretaris der Vereeniging, en zijn aanstelling was slechts mogelijk gemaakt door de aanzienlijke bijdragen door de Kaapstadsche bevolking aan de Vereeniging gegeven. Hij is trouwens geen vreemdeling, daar hij reeds bijna een jaar geleden in de Kaapstad aangekomen en sedert steeds een der kostgangers van de inrigting geweest is. Nadat de Voorzitter hem had ingeleid sprak hij de aanwezigen toe over de bekwame wijze waarop de zaak der Vereeniging door honoraire Secretarissen behartigd was, maar de inrigting was thans voor dezen te groot geworden. De heer J. D. Jones stelde het houden van een bazaar voor, en zeide daarbij dat het gebouw over de £6,000 gekost had, dat er nog £3,750 moest worden afbetaald, en dat men die som door het houden van een bazaar zou moeten aanzuiveren. Dit jaar had de bazaar £800 opgebragt; als zij in het volgende het dubbele haalde zou hij tevreden zijn. Ook de Voorzitter sprak in dien zin, en wees er op hoeveel de dames konden bijdragen om de bazaar een succes te maken. De toespraken werden afgewisseld door muziek, en na in den zin van het gesprokene een besluit te hebben genomen, eindigde men met een dankbetuiging aan den Voorzitter.

HUMANSDORP.—De *Re-echo* bevat een verslag van een vergadering van het Comité tot het verleenen van hulp tot leniging der ellende in een deel van het district. Het bleek uit een mededeeling van den Districtsgeneesheer dat in Tsitzikamma de zaken beter begonnen te gaan, en er welligt geen verdere hulp noodig zou zijn; maar van Krakeelrivier en Tweerivier in Langekloof, zoowel als van Philipstown—een plek in het Humansdorpsche die ons nieuw is,—en van Gamtoosrivier waren berigten ontvangen die het noodig maakten om meer hulp in geld en kost te senden. Onse tijdgenoot is kwaad op het Departement van Op. Werken, dat wil dat de Afdeeling een ten deele slecht aangelegden weg als hoofdweg zal overnemen, en ziet geen heil in het plan van den heer Mackay, die £2,500 voor een weg naar de Karroo van het Parlement heeft weten te krijgen, aangezien gezegde weg stellig tienmaal die som zal kosten. Wat eers genoemden weg betreft heeft de Afdeelingsraad besloten om den aanschrijving van het Departement over de zaak aan den nieuwen Raad ter beantwoording over te laten. Het aandeel van den heer G. F. Reutenbach in de plaats Dawkoms, zoowat 2,000 morgen groot, is voor £910 verkocht.

DE JOHANNESBURG "ESTATE" MAATSCHAPPIJ heeft, volgens een telegram door den heer Woolf Joël aan een tijdgenoot gezonden, een uitdeeling van 10 p.c. verordend.

GAAT GIJ naar de Goudvelden? Neemt een grooten voorraad van Orsmond's Groot Afrikaansch Geneesmiddel. Gij zult het onwaardeerbaar bevinden, als ter voorkoming en genezing van Kamp en andere Besmettelijke Koortsen en ongemakken, zooals Verhit Bloed, Onleschbare Dorst, Vermoeidheid, en Zenuwachtige Uitputting. Het werkt als tooverij op kwalen in ons tropiesch klimaat. De natuur heeft voorzien in Afrikaansche Wortels, voor de genezing van de Groote Afrikaansche ziekten.—*Adv.*

EENE SCHROEF WOLPERS.—Toen wij ten tijde der Landbouwkundige Tentoonstelling te Port Elizabeth waren, werden wij door den heer William King, van Wheatlands, Tarkastad, uitgenoodigd om met hem te gaan naar de fabriek van de heeren Howard, Farrer en Co. en daar eene schroef te bestellen voor eene wolpers, zoo als men in Australië gebruikt. Dit geburde de schroef werd gemaakt volgens onze aanwijzing en op den bepaalden tijd naar Wheatlands verzonden. De heer King had de wolpers laten maken waarop de schroef werd aangebragt en daar hij nu juist bezig is met scheren, gebruikt hij haar voor het eerst. Hij schrijft ons: tot dus ver werkt de pers uitnemend. Wanneer men de schroef opschroeft kan men elke vacht afzonderlijk uit de baal nemen en alle zien er zeer goed uit. Ik kan mij niet begrijpen, waarom nog wij, noch onze vaders zulk eene pers niet reeds vroeger hebben gebruikt. Het persen wordt met het grootste gemak gedaan door een jongen van 15 of 16 jaar. Eenige heeren die verleden Woensdag de inrigting en mijne wol kwamen zien, waren er zeer over voldaan en boden mij voor het geheel 9½d. per lb. voor wol van 12 maanden en 8d. voor eenige wol van 9 maanden. Ik zal omstreeks 55 balen in het geheel hebben." Dit is een gedeelte uit een privaat schrijven en de zaak moet eigenlijk de belangstelling wekken van alle schapenboeren. Wij hopen binnen kort nauwkeurig te kunnen opgeven, wat de pers den heer King kost, de schroef daarin begrepen. En zoo dit veel mogt wezen voor sommige boeren, is dit geen reden waarom ze zich geene pers zouden aanschaffen, daar wij hun inlichtingen kunnen geven omtrent eene eenvoudige en goedwerkende pers met een hefboom, die weinig kost.—*Colesberg Advertiser.*

Z. A. REPUBLIEK.—Gisteren bragt de post ons vandaar een fraai "Christmas Annual," in groot formaat, van de *Transvaal Observer*, dat vooral effekt zal maken door de tooneelen uit Pretoria en Johannesburg die er naar lichtbeelden in gevonden worden. Nieuws daarentegen was er niet al te veel. De *Volksstem* berigt dat Luit. Barnard met eenige artillerie naar Zoutpansberg is om het oog op Magato te houden, en dat President Kruger weldra zijn jaarlijkschen toer maken en door artillerie onder Luit. Schröter vergezeld zal zijn. De heeren Schümann en Eloff hebben voor den tijd van 50 jaren een concessie tot het voorzien van Johannesburg van water, maar de *Star* is van oordeel dat zij veel te veel voor het water in rekening mogen brengen. De zaak van English, die onlangs een blanke die des nachts zijn kamer binnendrong heeft doodgeschoten, is zeer treurig. Het is de vraag of de indringer een inbreker was, maar English wordt gezegd bang te zijn voor inbreken en dus altijd met een geladen revolver aan zijn zijde te slapen; en toen hij door lawaai uit den slaap wakker schrikte schoot hij half onbewust. Een ander man, die het lawaai gehoord had, hoorde hem zeggen: "o, ik hoop dat ik niet raak geschoten heb!" De *Zoutpansberg Review* is zeer tevreden met het plan der nieuwe landsgebouwen te Smitsdorp en deelt een ongeluk mede aan een kar van den heer Duncan Clarke overkomen, welke kar bij het overgaan van een spruit door den stroom werd weggevoerd, maar gelukkig wist men de paarden te redden. Over het geheel zijn in het district de rivieren vol, wegens zware regens in de Houtboschbergen. Te Barberton is door de zware regens de Cerro de Pasco Dam gebarsten, wat nog al schade heeft berokkend. De *Gold Fields' Times* zal voortaan te Johannesburg, als eigendom een Maatschappij, verschijnen.

DE RECEPTIE ter eere van den Administrateur en Mevr. Smyth Dingsdag avond in het Parlementsgebouw gegeven, werd druk bezocht. Onder de aanwezigen waren de Ministers Sir Gordon Sprigg, Schermbrucker en Pearson, de parlementsleden Combrinck, Sir D. Tennant, Sir T. Scanlen, Fuller, Wiener, De Waal, O'Reilly en Innes, Admiraal Wells, de drie Regters, Kol. Methuen, de Bisschop der Kaapstad, de Ed. R. Southey, en ook de dames waren uiterst talrijk. Toen de Administrateur en Mevr. Smyth binnentraden weerklonk het "God save the Queen," en nu trad de Ed. R. Southey voorwaarts om een adres te lezen, waarin de dank der aanwezigen betuigd werd voor de beleefdheid en gastvrijheid die men aan Gouvernementshuis genoten had toen Z. Excellentie en Mevr. Smyth er waren, en voor de door hem aangewende pogingen om ten gunste van beschaving en zamenleving werkzaam te zijn. Ook werd een stuk zilverwerk aan Mevr. Smyth als gedachtenis aangeboden. Z Excellentie antwoordde met te zeggen dat hetgeen door hem en Mevr. Smyth gedaan was te hoog werd aangeslagen, maar dat het stellig hun doel was geweest om te handelen zoo als in het adres gezegd was, en dat het hen ten zeerste zou verheugen als het zaad dat hier door hen gezaaid was, ontkiemde en een mooijen boom schiep. In den avond des levens streefde men minder dan vroeger naar eigen doeleinden en meer naar bevordering van het algemeen belang, en die avond werd voor hem aangenaam verlicht door betuigingen als die hij thans vernomen had. Verder werd er muziek gemaakt, en over het geheel is men van oordeel dat de avond prettig werd doorgebragt en dat het Comité voor de zaak, met de heeren Graham Cloete en La Croix als Secretarissen, alle eer van zijn schikkingen heeft.

DUITSCHE OPINIE.—De *Wereldburger*, gisteren hier ontvangen, deelt twee oordeelen van half officiëele Duitsche bladen—de namen worden niet genoemd,—over het optreden van Engeland in Z. Afrika mede. Het eene betreft de kwestie van Swazieland, dat Engeland onder drie voorwaarden aan de Z. A. Republiek zou willen aanhechten. Als no. 1 dier voorwaarden worden de twee genoemd door Sir Gordon Sprigg te Kimberley gemeld, en dan gaat het blad voort: '2. Moeten zij de goudgravers in Swaziland, die allen Engelschen zijn, politieke rechten verleenen. Het gevolg daarvan zoude zijn, dat zij, door hun meerderheid, weldra een beslissenden invloed op de politiek zouden hebben. 3. Moet de eed als onderdanen, aan welken de goudgravers onderwerpen zijn, zoodanig zijn ingericht, dat het verlies der Engelsche nationaliteit geen gevolg er van is, m.a.w. de boeren moeten Swazieland voor de Engelschen warm houden en inmiddels de kosten van bestuur dragen. Op deze wijze werpen de Engelschen een spierinkje uit om een Boeren-kabeljauw te vangen." Het andere oordeel heeft de Maatschappij van den heer Rhodes tot onderwerp, en bevat slechts één punt wat van belang is, nl. dat de schrijver geen gunstige meening van de toekomst der Maatschappij koestert, en van oordeel is dat de haar toegekende regten, zoo als de Londensche *Times* ze opnoemt, Duitsche belangen in Damaraland te na komen en op Portugeesche regten inbreuk maken. Na een gezegde van de *Times* over Damaraland aangehaald te hebben, eindigt de schrijver als volgt: "De aanspraken der Portugeezen worden door de *Times* met nog meer minachting bejegend. Zij behoeven niet ernstig te worden opgevat. Deze overtuiging, dit inzicht of deze beoordeeling, al naar men het nemen wil, schijnt meer toepasselijk op de *Times* zelf, dan op Portugal: wat de Engelschman eens heeft bewezen, mag niemand, ook in Afrika niet, meer tegenspreken. Ik behoef slechts te herinneren aan de Delagoa spoorwegkwestie, waarin de Engelschen, niettegenstaande allerlei vertooning, zoo slecht wegkwamen. Als de Engelsche Bulldog gromt, dan bijt zij nog niet, omdat hij minder zijn tegenstander, dan wel de zweep van zijn eigen baas, de publieke opinie vreest. Daarvan is men in het buitenland overtuigd, en zoo als wij zeiden, de Britsch Zuid-Afrikaansche Maatschappij gaat eene roerige toekomst tegemoet, welker verschillende stadiën misschien niet zullen strekken om het leven van het Engelsch Gouvernement te veraangenamen."

WIJN TENTOONSTELLING,

GEHOUDEN TE STELLENBOSCH, 14 NOVEMBER 1889.

De volgende Gouvernementsprijzen werden toegekend.

10 LEGGERS GROENDRUIF, 12 MONSTERS.

1ste Prijs, M. L. Neethling, Stellenbosch.
2de Prijs, W. H. Mills, Bethlehem.
3de Prijs, J. G. Louw, Banhoek.
Hoog aanbevolen M. L. Neethling.

5 LEGGERS STEINDRUIF, 14 MONSTERS.

1ste Prijs, W. H. Mills, Bethlehem.
2de Prijs, M. L. Neethling, Stellenbosch.
3de Prijs, Ph. A. Myburgh, Eersterivier.
Hanepoot. Geen monsters waren tentoongesteld.

5 LEGGERS HERMITAGE, 10 MONSTERS.

1ste Prijs, W. H. Mills, Bethlehem.
2de Prijs, J. A. Faure, Eersterivier.
3de Prijs, W. A. Krige, Stellenbosch.

5 LEGGERS PONTAC SLECHTS ÉÉN MONSTER.

2de Prijs, P. de Waal, Vlaggeberg.

RAPPORT VAN DE BEOORDEELAARS.

Het geheel van de tentoongestelde monsters was de opbrengst van slechts 10 boeren. De beoordeelaars bevelen aan, dat de Tentoonstelling vroeger in het seizoen moet gehouden worden, omreden de meeste van de boeren hun produkt hebben van de hand gezet bij dezen tijd van het jaar. De monsters van Groendruif waren door den bank van goede kwaliteit. De monsters van Steindruif waren door den bank van niet zulk eene goede kwaliteit als de Groendruif. De monsters van Hermitage waren allen gezonde wijnen, en eene tamelijke kwaliteit door de bank. Van Pontac wijn, was slechts één monster tentoongesteld, dat van zulk eene goede kwaliteit was, dat de beoordeelaars besloten, hem den tweeden prijs toe te kennen, zelfs alhoewel er geene competitie was. De beoordeelaars bevelen aan, om geen prijs in de toekomst voor rijzenden Hanepoot wijn aan te bieden, omrede dat ondervinding van verscheidene jaren aantoont, dat Hanepoot geen smakelijk rijzenden Wijn geeft, en raden de boeren om van Hanepoot druiven een goeden zoeten wijn op verbeterd beginsel te maken. De beoordeelaars bevelen verder aan, de nieuwe prijzen in plaats voor die voor rijzenden Hanepoot, aan de boeren zullen aangeboden worden, zullende deze prijzen worden uitgeloofd voor zoete wijnen, die gemaakt worden op zuivere en verbeterde manier, en zulke wijnen moeten niet een aardsmak hebben, zoo dikwijls geklaagd wordt van zoete wijnen die op eene zorgelooze manier gemaakt worden.

Geteekend CARL VON BABO, voor zich zelven en de andere Beoordeelaars, (de heeren J. ANDREWS, F. GREEN, F. KUFFNER)

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor de drie Regters).

DINGSDAG, 10 DECEMBER 1889.

DE BEER'S VEREENIGDE MIJNEN *tegen* KOL. REGERING.

Adv. Innes vroeg en verkreeg uitstel van deze zaak tot heden, daar getuigen uit Kimberley per mailtrein verwacht werden.

BOEDEL VAN WIJLEN H S N. SCHOEMAN.

Adv. Innes herinnerde dat dit een zaak was waarin bezwaard land aan kleinkinderen was gelaten, maar met dien verstande dat hun vader een deel van de inkomsten zou trekken. Nu was de interest op het verband niet betaald, de verbandhouder had dus om rigting gevraagd, en een verzoek van den vader om verlof tot het verkoopen van een deel van het land om het verband af te lossen, was door het Hof naar den Meester verwezen. Daar deze gunstig over de zaak gerapporteerd had, stelde de advokaat voor dat het verzoek zou worden toegestaan, en dit geschiedde.

GEMEENTEBESTUUR VAN K. W. TOWN *tegen* HESTER REITZ.

Een appèl van een uitspraak van het Rondgaande Hof te K. W. Town. De Proc. Generaal voor eischer; adv. Innes voor verweerderes. De zaak was eerst voor den Magistraat geweest, van wiens uitspraak ten gunste van verweerderes, geappelleerd was naar het Rondgaande Hof, dat ze had goedgekeurd. Het kwam aan op een verklaring van een bepaling in een Kafferlandsche Ordonnantie omtrent schatting van vastgoed. Volgens die bepaling wordt de schatting opgemaakt door den Gemeenteraad, die daartoe de schattingen der eigenaars ontvangt, met dien verstande dat als dezen het verzuimen die schattingen in te zenden of te lage schattingen maken, zij zelve de waarde kan schatten of laten schatten. Is de lijst klaar, dan wordt zij een maand lang ter inzage gelegd, en dan worden op een daartoe aangewezen dag bedenkingen tegen de schatting van den Raad gehoord. Op 29 Junij werd nu de lijst publiek gemaakt, en op 26 Julij hield de Raad een vergadering, waar namens juffr. Reitz tegen de schatting van haar eigendom bedenking werd geopperd. De Raad weigerde hare schatting te verlagen, en daarop werd op 1 Augustus door den procureur van verweerderesse aanschrijving aan den Raad gedaan van een appèl tegen de schatting aan den Magistraat, die de zaak op 14 Augustus hoorde. Van wege den Raad werd nu uit appèl onwettig verklaard, op grond dat het moest zijn ingesteld binnen een maand na de bekendmaking der schattingslijst, maar de Magistraat achtte de exceptie niet ontvankelijk, en deed uitspraak ten gunste van verweerderesse, met kosten. Nu was het de vraag of de maand binnen welke geappelleerd kon werden van de bekendmaking der lijst of van het hooren der bedenkingen, dus van 29 Junij of van 26 Julij, moest gerekend worden. Hierover werden pleidooijen gevoerd, en het Hof behield zich de uitspraak voor en verdaagde tot gisteren.

GISTEREN.

LUMSDEN'S GEASSIGNEERDEN *tegen* DE KAFFRARIAN KOLONIALE BANK.

Advv. Juta en Watermeyer vertegenwoordigden klagers en advv. Innes en Searle verschenen voor verweerderesse.

Deze actie was origineel ingesteld door mej. Lumsden, die buiten gemeenschap van goederen getrouwd was. Zij had geld op haren naam in de Bank en zij passeerde een volmagt aan haren echtgenoot toen zij naar Engeland was. Het bleek nu dat de Bank verscheidene bedragen geld had uitbetaald ten bate van Lumsden & Co. In Mei 1883 had haar agent aan de Bank kennis gegeven dat haar geld niets te doen had met de rekening van Lumsden & Co. De eisch was thans dat de Bank een bedrag van £1831—5 zoude op betalen.

De heer John Lumsden gaf verklaring, dat hij nooit aan de Bank last had gegeven, om de bedragen in het krediet van de firma te plaatsen. Verder bleek, dat mej. Lumsden door bouwen ten achteren was geraakt, en eindelijk na 1884 door de Bank was gedwongen haren boedel te assigneeren.

Mej. Lumsden gaf getuigenis dat zij zich nooit bemoeide met de transacties van haren echtgenoot, en hem nooit had gevraagd omtrent haar geld, na zij hem een volmagt had gegeven, het zij alles over aan zijn discretie.

Na de heer Fairbairn, bestuurder van de Bank getuigenis had afgelegd, werd nog getuigenis voorgelezen, die voor eene Commissie was afgenomen. Daarop spraken advokaten het Hof toe.

Te één uur verdaagde het Hof tot namiddag.

NAMIDDAGZITTING.

INSOLVENTE BOEDEL VAN CHARLES FREDERIK EATON.

Adv. Watermeyer deed aanzoek dat de heer Henry Hint East, als provisioneele Curator zoude aangesteld worden in den boedel van Charles, Frederik Eaton, hotelhouder te Simonstad. De petitionarissen, Crediteuren, waren de heeren Ohlsson & Co. en Charles Marsh. De baten zijn geschat op £57, en de schulden bedragen £257. De som ver-

...igd aan petitionarissen, is £229. Het Hof stond de petitie toe.

...EN'S GEASSIGNEERDEN *tegen* DE KAFFRARIAN KOLONIALE BANK.

...Innes vervolgde daarop zijne toespraak ...boeve van verweerderesse (de Bank).

...Juta repliceerde voor klagers. Hierna ...adv. Innes weder, en het Hof na eenige ...tatie deed uitspraak; Absolutie van de ...te met kosten.

Het Hof verdaagde daarop tot heden.

Openbare Vergadering.

Gisteren ten 3 ure n. m. had de Openbare Vergadering in het Stadhuis plaats, door den Burgemeester belegd om over de ontvangst van President Reitz te spreken. Onder de aanwezigen zag men den Minister Sir Gordon Sprigg, de parlementsleden Combrinck, Wiener, Fuller, Lewis en Dr. Smuts, de raadsleden Mocke, Woodhead, Ashley, Wrensch en F... de heeren B..., J. L. M. Brown, ...man, Cartwright, R. M. Ross en heel wat ... De Burgemeester bekleedde den Voorzittersstoel en zeide dat zijns inziens de publieke ontvangst van President Reitz daarin bestaan moest dat men hem een openbaar luncheon of iets dergelijks aanbood.

De heer Wiener zeide dat de Kamer van Koophandel besloten had een maaltijd aan den President te geven, en de Stadsraad slechts een adres wilde aanbieden, maar dat de Kamer gaarne met het publiek zou medewerken om het openbaar luncheon een succes te maken. De Kamer had dien dag een besluit in dien zin genomen.

De Burgemeester was hierover zeer verheugd, en zeide dat men een Comité moest aanstellen, en bepalen of men een lunch of een feestmaaltijd zou geven.

De heer R. M. Ross was voor een lunch, en das wel een voor dames en heeren. Adv. Maskew secondeerde.

De heer Fuller zeide dat een koud diner, zoo als dat voor Sir H. Robinson, beter was dan een warm, en stelde voor een maaltijd des avonds. De heer Lewis secondeerde, en de heer Mocke sprak er ook voor, op grond dat men dan meer algemeen er deel aan kon nemen. De heer R. M. Ross trok daarop zijn voorstel in. Het feestmaal zou van dames en heeren zijn. Voorstel Fuller aangenomen.

De heer Fuller zeide daarop dat men den President niet om het profijt zou verwelkomen, maar omdat hij President Reitz was, en dat men dit duidelijk moest laten uitkomen.

Tegen het eind der vergadering kwam ook Kol. Schermbrucker opdagen, die naast den Burgemeester plaats nam. Daarop stelde de heer Lewis voor om als Comité te kiezen den Burgemeester, de heeren Wilman, Woodhead, Combrinck, Wiener, Mocke, Graaff en D. Smuts. Hieraan werden toegevoegd de Burgmeesters van Groene Punt, Papendorp en Rondebosch, en ook de beide aanwezige Ministers die door den heer Lewis weggelaten waren omdat hij dacht dat zij er geen pleizier in zouden hebben. De heer Pilgram vroeg of men het getal gasten beperken zou. Men kon er 1,000 of des noods 2,000 bergen, zei de Burgemeester. Er werd bij het besluit gevoegd dat het Comité zijn getal zou kunnen vergrooten.

De heer Fuller stelde voor de kaartjes op een guinje te stellen. De heer Wiener wilde 30 shillings, want er moesten gasten gevraagd worden. De heer Brown vond dit onnoodig, want de ontvangst van een geboren Kolonist was een huiselijke zaak, en men moest den toegang tot het maal niet te hoog stellen. Hierover had nog eenige discussie plaats, waarbij de heer Wilman opmerkte dat dames zooveel minder dronken. Ten slotte werd men het eens om den prijs op een guinje te stellen.

Sir Gordon Sprigg zeide dat de President Maandag morgen aan Zoutrivier zijn zou, en dat dit een lastige tijd was om hem een adres aan te bieden. Liever zou men hem op Dingsdag kunnen ontvangen als hij te 12 uur van Kalkbaai naar de stad kwam, zoo als het, volgens afspraak met spreker, zijn plan was, en dan kon men hem tevens raadplegen over den tijd van den maaltijd. De maaltijd zal gegeven worden aan President en Mevrouw Reitz.

De meeste aanwezigen teekenden hun namen op de lijst, en daarmede was de zaak afgeloopen.

De Graan- en Meelhandel in Transvaal.

(Wereldburger.)

Een vroegere graan- en meelhandelaar, thans in Transvaal gevestigd, van wien wij vroeger reeds een schrijven overnamen, schrijft thans van daar het volgende:—

Pretoria, Sept. 1889.

"Laat ik u wederom eens een en ander meedeelen, en ditmaal voornamelijk over de middelen van vervoer, die den koopers en verkoopers ten dienste staan voor den aanvoer hunner grondstoffen en het vervoer hunner producten. Men kent hier geen contracten, want wil men bepaald met den een of anderen boer afspreken, dat hij geregeld zijn tarwe, mielies, enz. of ook die van anderen voor u aanvoert en tegen voorgestelden prijs verkoopt, dan doet hij dit liever niet en lijdt liever de risico, om zijn gewas op de markt aan den hoogsten bieder af te staan. Zelden krijgen ze dan minder dan den contractprijs, die gemaakt zou worden, want kan hij het eenigszins doen, dan wacht de boer een borgen marktprijs af om zijn goed aan te voeren. In dit opzigt heeft men dus bijna juist de tegenovergestelde wijze van koopen als in Europa. Al hetgeen de boer aanvoert, wordt dus op de markt verkocht en kontant betaald. Een enkelmaal is de tarwe of mielies reeds verkocht voordat die op de markt arriveren kan, doordat degeen, die er om verlegen is, 's morgens vroeg het dorp uitrijdt, de wagens te gemoet gaat en dan onderweg koopt en dat dan altijd onder den marktprijs, omdat de boer eenmaal met zijn goed op de markt zijnde, om het bij opbod of afslag te verkoopen, zekere percentage aan den marktmeester moet afstaan. Meestal is de eigenaar van de vracht tarwe, die hij aanvoert, ook niet al te juist op de hoogte van den waren marktprijs, zoodat de kooper, die de wagens te gemoet rijdt, daardoor ook meer kans heeft, zijn goederen of grondstoffen voordeeliger in te koopen. Soms gebeurt het ook, dat de grondstoffen niet direkt verkocht worden, maar dat de boer zijn mielies of tarwe direkt naar den molenaar brengt, ze daar laat malen en dan eerst er mee aan de markt komt, waardoor hij meestal meer geld maakt. Het meel, dat zoo door de boeren van tarwe gemalen op de markt komt, is het zoogenaamde boerenmeel. Het is grover dan het meel, dat de molenaars geregeld afleveren, maar verder goed. Het wordt daarook goedkooper van de hand gedaan dan het fabrikaat, dat de molenaar van eigen tarwe maakt. Het prijsverschil varieert tusschen 2 en 5 shillings per 100 p. rogge wordt hier uiterst zelden aangevoerd, ten minste zoolang ik hier nu ben, heb ik nog nooit gehoord, dat er een vracht rogge verkocht was. De mielies of mais vervult hier echter veel grooter rol dan in Holland, want de gemalen mielies, het mieliemeel is het voedingsmiddel van de Kaffers, die het gekookt nuttigen. De mielies is hier over het algemeen van veel beter kwaliteit dan de Hollandsche, en de plant groeit ook veel hooger. Het mieliemeel is erg voedzaam, niet onaangenaam van smaak, maar moeijelijk om te verteren. Om u evenwel eens op een ander punt te komen, wil ik u, hoe vreemd het ook moge klinken, zeggen, dat de wijze, of juister uitgedrukt, het resultaat, die de vervoermiddelen geven, al niet veel verschil geven met de Hollandsche. Wel kent men hier nog geen spoorwegverkeer, maar daarvan wordt voor tarwe bij u toch ook niet veel gebruikt gemaakt. Al heeft de ossenwagen voor hen, die met dit middel van vervoer niet bekend zijn, weinig overeenkomst met de Hollandsche schepen en schuiten, toch is er, wat de uitkomst betreft, niet zoo heel veel verschil tusschen die twee. Waar men in Holland de schippers aan neemt op de beurs, op kantoor of ergens anders; neemt men hier een vrachtrijder aan om de goederen te vervoeren. Eenig onderscheid geeft het echter, dat de vrachtrijders, die grondstoffen aanvoeren, dikwijls zelf daarvan eigenaars zijn. Zoo als men bij u betaalt per last, doet men dat hier per cwt. (112 p.) of per 100 p., en evenals men omtrent den aankomst van eene lading den juisten tijd niet kan zeggen weet men dit hier niet altijd precies van de vrachten per wagen. Heeft in Holland de schipper 's zomers te kampen met laag water en 's winters met ijs, hetzelfde resultaat geeft hier de regentijd, wanneer de ossenwagens voor gezwollen spruiten (riviertjes) moeten wachten of in den modder blijven steken. En evenals over het algemeen de Hollandsche schippers uit hun humeur geraken, wanneer ze niet gauw gelost worden, wordt hier de vrachtrijder ongeduldig, wanneer men hem wat lang laat wachten, alvorens zijn vracht te laten afladen. Eén voordeel is hier echter meer, nl. dat men hier geen leg- of wachtgeld kent, maar de wagens zijn ook geregeld binnen 3 dagen afgeladen. Een wagenvracht is ongeveer 50 tot 60 cwts. elk à 112 p. Eng. Evenals bij u zijn de vrachtprijzen hier kolossaal aan rijzing en daling onderhevig. Het hangt hier echter niet alleen af van het aantal aanwezige vrachtwagens, maar ook van den toestand, waarin het gras en de rivieren verkeeren. Vorige maand was het transport van Ladysmith tot Pretoria b.v. veertien shillings, en nu is het ongeveer een-en-dertig. Nu is er dan ook bijna geen gras voor de ossen en bijna geen water in de rivieren. Zoodra er nu evenwel wat regen valt, dalen de transportprijzen ook weer.

"Maar nu genoeg voor ditmaal. Wanneer ik u weer schrijf, zal ik eens breedvoeriger uitweiden over de bakkerij en de wijze van bakken, die men hier heeft; maar daarmee wil ik nog wachten, tot de machinale bakkerij van de heeren De Lange & Co. alhier in werking zal zijn."

PAPENDORP.

(Van een Correspondent.)

11 December 1889.

Zaturdag namiddag 7 December liep een ieder de deur uit om te zien wat er te doen was, daar de harde kanonschoten door de lucht weergalmden, en als het ware Tafelberg deden dreunen. Spoedig bleek het dat de kanonniers zich oefenden met schieten op de schijf die in de baai geplaatst was met dat doeleinde. Naar ons nederig oordeel waren die schoten wel afgerigt, en wij konden ons niet onthouden, om daaromtrent eenige beschouwingen te vormen, hoe warm een vijandelijke vloot het zoude hebben, die het wilde wagen in oorlogstijd ons een visite te brengen.

Zondag waren wij onder het gehoor van Dr. Kotzé, die eene stichtelijke en ernstige prediking hield naar aanleiding van de woorden opgeteekend in Rom. xiv vs. 8b. Eerw. Smeer hield in den avond eene boeijende leerrede over de woorden: "Is het wel met u?" 2 Kon. iv vs. 26 Beide preeken zullen zeker bij velen een diepen indruk gemaakt hebben, daar het de leeraren niet aan ernst ontbrak.

Zondag namiddag wilde een kleine jongen van den tram afspringen hetgeen tot ernstige gevolgen aanleiding gaf, want hij kwam onder het rijtuig, en zoo als men zegt braken beide zijne beenen.

Lopez is nu ten eenenmale beter.

Maandag avond was er een entertainment in de „Vrijmetselaars Loge, dat bijzonder goed van stapel liep. Degenen die bijdragen leverden, waren mej. Beresford, jongejj. J. Moore en Autey, de heeren H. R. Hopper, A. Bennet, R. McLachlan, F. W. Collier, J. T. Eckard, J. Donald Robertson en E. E. Cadby. De belangstelling van het publiek werd bewezen door de groote opkomst en het is te hopen, dat dit een aansporing zal zijn voor de bevorderaars, om meer dergelijke uitvoeringen te herhalen.

Wij vernemen dat er eene lijst rondgaat, met het doel om jongej. Smeer een blijk van erkentelijkheid te geven met Kersmis. Die jonge dame bespeelt nu al jaren het harmonium in de Ned. Geref. Kerk alhier, en dat wel pro deo. Het is dus wel te wenschen dat een ieder zal bijdragen, om daardoor de dame aan te moedigen en tevens aan te toonen dat hare goedheid op prijs gesteld wordt door de gemeente.

Die heertjes, die zich in Adams kostuum gebaad hadden, gelijk ik te voren meldde, zijn er genadig afgekomen.

Dingsdag namiddag had er een groot ongeluk kunnen plaats vinden op den Spoorweg nabij Papendorp, alwaar een dronken vrouw op de lijn liep juist toen de trein naderde, en ware het niet dat beiden, de drijver en de stoker, hun uiterste best hadden gedaan, dan was zij verongelukt. Zij werd in de Guards Van geplaatst en naar Papendorp gebragt, en zij zal zich zeker voor den Magistraat over haar gedrag te verantwoorden hebben.

Afrikaner Bond en Boerenvereeniging, Paardenberg.

(Van een Correspondent.)

Bovengemelde tak vergaderde ll. Zaturdag ter plaatse van den heer Jacs. Louw Tzoon. Er waren 35 leden en nietleden tegenwoordig; voorzitter wegens ongesteldheid afwezig. De heer J. de Kock werd tot den voorzitterstoel geroepen, en nam hem in. De vergadering met gebed geopend zijnde, werd de advertentie ter oproeping gelezen en ook de notulen van de vorige vergadering goedgekeurd en geteekend. Nietleden die wenschen toe te treden kregen nu gelegenheid waarvan 6 heeren gebruik maakten en hunne namen neerzetten als Bondsleden, het getal tot 42 versterkende. Nu kwam eerst de Phylloxera-kwestie ter sprake, en de vergadering stemde er mede in dat ook nietleden in deze kwestie hun gevoelen mogten luchten. Na heel wat discussie kwamen twee voorstellen ter tafel namelijk, wat men te Paarl en Groot Drakenstein wilde, dat bij de Regering worde aangedrongen hare Wet strenger te handhaven omtrent de vrije arbeiders zoowel als andere lieden die zich op besmette plaatsen bevinden, ten einde voor te komen dat door hen het insekt verspreid worde. Natuurlijk was de meerderheid er voor en het ging er dus door. De tweede was een Commissie uit de vergadering te benoemen ten einde zelf de wijngaarden te Paardenberg minstens eenmaal 's jaars te inspecteren en rapport te doen. De voorsteller meende dat het Gouvernement dan moet verzocht worden hare inspecteurs niet hier heen te zenden, daar sommige hen verdacht houden mogelijk de pest mede te brengen. Na heel wat voor en tegen gesproken te hebben verviel dat voorstel.

Nu kwam ter sprake het nomineren van een kandidaat voor den Afdeelingsraad. De eerste spreker zeide dat hij heimelijk vreesde dat de Bond nog te zwak is zijnen eigenen kandidaat in te brengen, aangezien ruim de helft der leden niet tot dat kiesdistrict behoort en dus niet kunnen helpen, tenzij zij iemand nomineert die ook buiten den Bond op stemmen kon rekenen. Hij zou dus er voor wezen een eigen kandidaat voor te stellen, en te gelijk een Commissie te benoemen om uit te vinden op hoeveel stemmen zij van buiten staat kunnen maken, en dan eerst, zoo het blijkt dat zij de meerderheid heeft, haar kandidaat te nomineren. Anderen daarentegen meenden dat het eer genoeg voor den Bond wezen zou als zij een kandidaat nomineert, al stemden slechts de leden van den Bond in het district voor hem, hun gezindheid toonende, al moet hij het ook verliezen, en vooral drongen zij er op aan dat de Bond overga tot nomineren. Na nog wat over en weer praten kwam men overeen te nomineren waarop de heer Bresler van Vleeschbank als bondskandidaat voorgesteld werd, meenende voorsteller dat hij al beproefd is en het jammer wezen zou als genoemde heer uitviel, daar er voor hem in zijn district geen kans is in te komen. Een heer van Moorreesburg toen bevestigde dit, doch hiermede stemden niet allen in, meenende sommigen dat zij een eigen kandidaat uit den Bond wilden hebben, die ook op meer stemmen buiten den Bond zou kunnen rekenen, en men stelde als amendement voor, den heer W. D. Malherbe als Bondskandidaat te nomineren, overtuigd zijnde dat genoemde heer het gemakkelijk tegenover de Gerdieten winnen zal. Ook wilden de voorsteller van het amendement met secondant niets van den heer Bresler weten.

De voorsteller van den heer Bresler hield echter vol, hoewel hij niets tegen den heer Malherbe zeide te hebben, op grond dat laatstgenoemde heer, in zijn buurt te onbekend was, zijn kandidaat daar meer steun zou vinden.

Tot stemmen gebragt zijnde won de heer Bresler het, en zijn nominatie werd dadelijk geteekend. Hoewel niet van te voren gevraagd verzekerde een lid toch dat hij zeker staan zal. Een Commissie werd aangesteld van vier heeren om bij de vier stemplaatsen toezigt te houden, ten einde de verkiezing van den heer Bresler te verzekeren. Na een bedankje aan voorzitter en secretaris, sloot de vergadering met dankgebed. Daarna kwamen eenige heeren hunne subscriptie betalen bij den thesaurier en lieten hunne namen schrappen, als niet tevreden met den uitslag van het laatste voorstel zullende zij zorgen dat de heer Bresler het verliezen zal.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Nog meer werkstakingen.

Wol.

Ontvangen en gepubliceerd 10 Dec. 3 n.m.

LONDEN, 10 Dec.—Een manifest is uitgevaardigd, aankondigende dat de kolendragers Vrijdag een werkstaking zullen beginnen, tenzij de kolenkoopers en Gasmaatschappijen van Londen zekere loonen toestaan. Dit zal een kolen-hongersnood doen ontstaan. De wolmarkt is minder levendig, en prijzen zijn een halve penny lager. De *Clan Ronald* heeft Zaturdag avond Liverpool, op reis naar Z. Afrika, verlaten. De *Norham Castle* is Maandag te 11 v.m. te Plymouth binnengekomen.

Wol.

De Gas- en Kolenkwestie.

Ontvangen en gepubliceerd 11 Dec., 5 n.m.

LONDEN, 11 Dec.—De eerste reeks Kol. wolverkoopingen voor het volgende jaar zal op 26 Januarij geopend worden. Een conferentie tusschen de Directie der S. Metropolitan Gasmaatschappij en de stokers is op heden gesteld, maar de Maatschappij heeft reeds duizend nieuwe werklieden in dienst genomen.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

PORT ELIZABETH, 11 Dec.—De stoomboot *Damascus*, met Z.Exc. Sir Henry Loch aan boord, kwam hier heden morgen aan, met de Zweedsche brigantijn *Frithio* op sleeptouw, zijnde deze laatste op de lengte der kust in ontredderden toestand gevonden. Een aantal stedelingen gingen den Gouverneur verwelkomen, maar de verrigtingen waren geheel informeel. De *Damascus* is te 12 uur 's middags naar de Kaapstad vertrokken.

Brand.

ALIWAL NOORD, 11 Dec. — Een groote brand heeft hier gisteren avond plaats gehad, met dit gevolg dat de groote plek van den heer John Park, kleermaker en lakenhandelaar, afbrandde. Het magazijn van Malcomess en het kantoor van de *Northern Post* liepen een oogenblik groot gevaar. Een menigte mans en vrouwen hebben hierdoor hun broodwinning verloren, daar het établissement in zijn soort het grootste was. Gebouw en voorraad waren verzekerd, maar de eigenaar, die zich te Johannesburg bevindt, zal zwaar verlies lijden.

Z. A. REPUBLIEK.

De Johannesburgsche instorting.

Een regtszaak.

Het gevolg van een vechtpartij.

JOHANNESBURG, 9 Dec.—De lieden die door het vallen van een gedeelte van het nieuwe Beursgebouw gekwetst zijn, gaan allen goed vooruit. Roberts, King en Pearson zijn reeds genoeg hersteld om hun bed te verlaten. Een onderzoek naar het gebeurde is heden namiddag door de Directie der "Estate" Maatschappij, de architecten en den aannemer gedaan. Een belangrijke vervoerkwestie, die haar oorsprong verschuldigd is aan de droogte van onlangs, is door Dr. Jorissen uitgemaakt. Edward Oates, een Transport Agent, eischte van Zeller en Co. £100 als prijs van vervoer van goederen uit Ladysmith en schâvergoeding voor gedwongen verblijf te Johannesburg. Verweerders deden een tegeneisch van £172 wegens verlies geleden door het lange wegblijven der goederen, daar eischer twee maanden gebruikt had om van Ladysmith te komen. Dr. Jorissen was van oordeel dat de droogte moest komen onder hetgeen "de daad van God" in de overeenkomst genoemd werd, en stelde dus eischer vrij van schâvergoeding wegens het tijdverlies. Verder stond hij eischer £72 toe als het bedrag van den vervoerprijs, maar hij wilde den eisch van £27 voor beweerde schade niet toewijzen. Twee Kaffers zijn heden morgen naar het Rondgaande Hof verwezen wegens moord, gepleegd op een anderen Naturel gedurende een stamgevecht bij de "Gouden Kopje" mijn.

Tramweg of Spoorweg?

BARBERTON, 9 Dec.—De *Herald* oppert de gissing dat de Tramweg concessie voor Barberton gegeven werkelijk daarop neêrkomt dat men een Takspoorweg wil aanleggen om Barberton met den Hoofdspoorweg Delagoa Baai-Pretoria te verbinden, zullende die Hoofdspoorweg waarschijnlijk in regte linie naar Pretoria gebouwd worden zonder Barberton te raken.

Swazieland.

EMBEKLWENI, 10 Dec.—Aan Kannemeyer's plek werd heden morgen berigt dat de Induna's en de heer Shepstone alle concessies ongeldig hadden verklaard, maar een onderzoek toont dat, schoon het een feit is dat men drie weken geleden een dergelijke bewering de ronde liet loen, waarschijnlijk geen vernietiging van concessies plaats zal hebben. Op een gisteren gehouden vergadering vroeg Sir Francis de Winton de Induna's wat hun wenschen omtrent de concessies waren. Zij zeiden dat zij den aard van die booze stukken, zoo als zij ze noemden, niet begrepen, en verzochten dat er onderzoek naar gedaan zou worden. Sir Francis de Winton berigtte hun dat er plan was een regtbank op te rigten om de wettigheid er van na te gaan, en dit scheen de Opperhoofden tevreden te stellen. Als Voorzitter der Commissie gaf Sir F. de Winton aan de Induna's te kennen dat het eerste doel der Commissie het behoud van de onafhankelijkheid der natie was, en hare eerste daad het erkennen van Umbandine's opvolger. Techuan, in naam der natie sprekende, zeide dat gedurende de minderjarigheid van den jongen Koning de regering gevoerd zou worden door de Koningin Regentes, en dat de natie den heer Shepstone op nieuw had gekozen om naar hare zaken te kijken, omdat zij ontevreden was met het bestuur van het blanke Comité. Tekuba zeide dat op dit punt de natie eenstemmig dacht. Sir Francis zeide daarop dat, nu de Commissie in het land was, zij de plaats van het blanke Comité zou kunnen innemen, en dat men na haar vertrek een afgevaardigde van elk der Regeringen zou kunnen aanstellen, tot die Regeringen op grond van de rapporten der Commissarissen tot een besluit waren gekomen. Het eerste gedeelte van het voorstel werd aangenomen; op het tweede zal men waarschijnlijk morgen antwoord geven. Ik geloof dat Kol. Martin en Landdrost Esselen, van Vrijheid, zullen worden aangesteld als tijdelijke Commissarissen om den heer Shepstone te helpen. Aan het eind der vergadering gaf Generaal Joubert zijn voldoening te kennen over de vriendschappelijke ontvangst der Commissie door de Swazie natie, en zijn hoop dat de Naturellen de Commissie zouden ondersteunen in het onderling werken voor het belang van Swazieland.

De instorting te Johannesburg.

Van moord beschuldigd.

JOHANNESBURG, 10 Dec. — De heeren Canning en Good, architecten van het nieuwe Beursgebouw, hebben aan de Directie een rapport voorgelegd waarin zij het breken van den steiger die is neêrgevallen daaraan toeschrijven dat de Kaffers op een bepaalde plek te zware lasten van bouwmaterialen hebben opgeheschen. Al de gekwetsten zijn snel aan het herstellen, en zullen binnen weinige dagen hun werk hervatten. English, de man die onlangs 's nachts den man Knop heeft doodgeschoten omdat hij hem voor een inbreker hield, is naar het Rondgaande Hof verwezen wegens moedwilligen moord. Het publiek vindt het wat erg dat men zulk een ernstige beschuldiging tegen hem rigt.

NATAL.

Een orkaan.

DURBAN, 10 Dec.—Een correspondent van de *Advertiser* zendt uit Newcastle het volgende telegram: "Een orkaan als een wervelwind, buitengewoon heftig en vergezeld van zwaren hagel, kwam Donderdag avond te zes ure vlak bij Utrecht. Op Boshoff's plaats, vlak bij de stad, werden twee Naturellenkraals geheel verwoest, waarbij tien Naturellen gedood en vier- en twintig ernstig gekwetst werden. Eén kind werd door den wind achthonderd yards ver van de kraal meêgevoerd. De storm ging over den Berg, en verwoestte geheel en al het huis van den heer Darvel. De Landdrost van Utrecht heeft een telegram naar Newcastle gezonden om geneeskundige hulp te verzoeken. Dienzelfden dag was er een erge hagelbui te Inagone, met de grootste hagelsteenen die men ooit gezien heeft."

ORANJE VRIJSTAAT.

Het Huwelijk van President Reitz.

BLOEMFONTEIN, 11 Dec, 1889.—Het huwelijk van President Reitz, met Jongejufvrouw Mulder werd heden namiddag in de Hollandsche Kerk ingezegend. De President, die in een landau reed, door vier paarden getrokken, kwam precies te 3 uur bij de poort van de Kerk aan, alwaar hij door een eerewacht van de President Brand's Rifles ontvangen werd onder Kapitein Steijn, die geposteerd waren bij de poorten van de Kerk, en bij de aankomst van Z. H. Edel Achtb. het geweer presenteerden, en het Muziek Corps speelde het Volkslied. President Reitz, die vergezeld was door den heer Albert Brand als bruidsjonker, kwam de Kerk, binnen, en ging naar zijne plaats nabij de preekstoel, terwijl het Orgel eene Symphony speelde. Twintig minuten later kwam de Bruid, die vergezeld was van Dr. Brill, in een landau getrokken door vier paarden bij de Kerk aan. Toen de bruid het gebouw binnen trad, zongen de jongejufvrouwen van het Dames Instituut een chorus van Schubert. De bruid was begeleid door een bruidsmeisje en twee pagies. De Wel-Eerw. C. S. Morgan, leeraar van de Kerk, bijgestaan door den Wel-Eerwaarden Paul Winter, Ex-Moderator en den Wel-Eerwaarden Colin Fraser, Moderator, voltrokken de plegtigheid. Een saluut van 50 schoten werd van het fort gevuurd, en President Brand's Rifle Brigade begeleidde het nieuw getrouwde paar naar het Dames Instituut, waar honderden van menschen verzameld waren om het gelukkige paar te feliciteeren. De Wel-Eerw. C. S. Morgan stelde de toast op de bruid en den bruidegom in, welke Zijn H. Edel Achtb. gepast beantwoordde. Het nieuw getrouwde paar verliet de stad op hun huwelijksreis, en zijn naar de Kaapstad vertrokken. De heer Pieter J. Blignaut is als Waarnemend President aangesteld.

VARIA.

(Overgenomen uit Humoristische bladen.)

BON MOT VAN TAUBMANN.

Toen de geestige professor Taubmann eens een hoveling bij de hand vatte, zeide deze hem:

— Ge hebt zeer grove handen, waarmede ge zeer goed zoudt kunnen dorschen

— Ja, dat is waar, antwoordde Taubmann, ik heb den vlegel reeds ter hand genomen.

Een ondernemend chirurgijn in Australie adverteert; "Voor 't geval de operatie niet goed afloopt, betaal ik de helft in de kosten van de begravenis."

* * *

AL TE BELEEFD.

Twee dames gingen een bezoek afleggen. De dienstmaagd versocht haar even te wachten totdat zij gezien had of mevrouw thuis was. Dadelijk daarop kwam zij de trap af en verklaarde dat "mevrouw was uitgegaan." Een der bezoeksters bemerkte dat zij geen kaartje bij zich had en zeide tot hare vriendin:

— Laat mij mijn naam op uw kaartje schrijven.

— Och, dat is niet noodig juffrouw, viel de dienstmaagd luchtig in: "ik heb haar al gezegd wie er waren."

Soldaat (met zijn liefje aan den arm, een sergeant ontmoetende). Sergeant mijn zuster

Sergeant. Bekend, zij is ook mijn zuster geweest.

Wie is de eenige zanger, die nooit kou kan vatten?

Een ketel met warm water.

Toen een geneesheer in het dorp zijn vijf-en-twintigjarigen diensttijd herdacht, wapperde ter zijne eere uit elk huis de driekleur. De president der feestcommissie, die den dokter, namens de bevolking fraaie geschenken aanbood, begon aldus den jubilaris toe te spreken: "Velen, die dikwijls de tong voor u hebben uitgestoken, steken van daag de vlag voor u uit."

VADERLIJKE LES.

Boer (tot zijn zoon, die een heer den weg moet wijzen): "Als je met een heer gaat, moet je altijd aan zijn regterkant loopen, net als je een os naar de markt brengt."

ZELFBEWUSTHEID."

Luitenant: "Wel jufvrouw Marie, hoe gaat het met uwe jongere zuster?"

Marie (14 jaar oud): O, dank u die begint ook HEEL LIEF te worden!

VERBLOEMD.

Een professor heeft de onaangename gewoonte de toehoorders uit zijn naaste omgeving onder 't voordragen steeds met speeksel te besproeien. Een der studenten steekt uit ergernis daarover zijn parapluie op.

Professor: Waarom steekt u de parapluie op.

Student: "Om van den stroom uwer wijsheid niet *doornat* te worden!

Een Amerikaansch regter hief eens tijdens de zitting zijn stok op en raakte daarmede een individu aan, dat op de bank der beschuldigden zat en een ware galgentronie had, terwijl hij met nadruk en klem sprak: Aan het einde van dezen stok bevindt zich een nietswaardige booswicht!

— Aan *welk* einde, mijnheer? vroeg de beklaagde snel.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEZICHT WORDEN.—RED.]

DE "KERKBODE."

Aan den Redakteur.

Mijnheer, - De klachte over de "Kerkbode," in een vorige uitgave van uw blad, is zeer gegrond. Vergelijkt men de "Kerkbode" van voorheen met de tegenwoordige, dan is het verschil als dag en nacht. In die oude was toch goede, vaste spijze; maar tegenwoordig krijgt men (enkele goede stukken uitgezonderd) vertalingen, stories, kolokwinten. En dan het Hollandsch van sommige dier vertalingen! het is om naar te worden. Wilt gij een voorbeeld, lees dan eens de vertaling in de onderwerpen voor de Week des Gebeds in de "Kerkbode" van 6 Dec. enz

Waarlijk, in het officieel orgaan der Ned Ger. Kerk mag men toch ordentelijk Hollandsch verwachten. en daar kon de redakteur, wien het aan geen gave ontbreekt, toch wel voor zorgen.

Meer indien noodig.

EEN BESTENDIGE LEZER.

ONZE GEREFORMEERDE ALMANAK.

Groenberg, December 1889.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Het verwondert mij te zien, dat er zoo vele fouten in onze Ger. Almanak van 1890 ingeslopen zijn. Ik zal een paar noemen. Ds. G. Malan, B.A. Vredepoort, O.V.S., Ds. G. Malan, B A. Montagu. Eerw. P. W. J. Van Zijl, zendeling te Hermanus Pietersfontein, Godsdienstonderwijzer P. J. W. Van Zijl, "Commissie voor speciale Evangelie prediking," S. Hofmeyr, Th. Dr. Begrijp nu mijnheer, die man is al lang dood, en nog moet hij in een van de commissien werkzaam zijn. Ik kan nog meer noemen, doch genoeg. Het is spijtig.

De uwe, enz.

D. K.

DE PREEKSTOEL IN DE GROOTE KERK.

Darling.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—Vergun mij, nu het honderdjarig bestaan van den predikstoel der Groote Gereformeerde Kerk in de Kaapstad onlangs is herdacht, eenige bijzonderheden aan te stippen, die met den bouw daarvan in verband staan. Zij zijn mij reeds jaren geleden door wijlen mijn grootvader, den heer J. G. Blanckenberg Sr., meegedeeld.

De preekstoel is, gelijk men weet, door den beeldhouwer, den heer Anreith, vervaardigd. Naar het oorspronkelijk plan, door hem ontworpen, rustte de preekstoel op twee Herculesbeelden. Hiertegen had echter de Kerkeraad bezwaar, dewijl het, zijns inziens, niet passende was, dat een Christelijke kansel door beelden, aan de heidensche mythologie ontleend, gedragen zou worden. Anreith stelde toen voor zijne beide Herculessen drie andere beelden, Geloof, Hoop en Liefde voorstellende, in de plaats. Op de bedenking van eenige leden des Kerkeraads tegen de te groote nuditeit, waarin hij ze liet optreden, was zijn antwoord dat hij ze behoorlijk draperen zou. Doch ook dit plan vond bij den Kerkeraad geen bijval. Men verzocht hem den preekstoel door een tweetal leeuwen te doen onderschragen. Hiertegen kwam het kunstenaars-gevoel van Anreith in opstand. Een leeuw, zeide hij, was geen lastdragend dier en een preekstoel met zulk een voetstuk zou slechts een voorwerp van bespotting van elken deskundige zijn. Eindelijk echter gaf hij na veel tegenstribbelens toe met de opmerking dat hij alle verantwoordelijkheid betreffende de conceptie van zich afschoof en den Kerkeraad daarvoor aansprakelijk stelde.

Toen de vraag geopperd werd, welk ornament boven op den preekstoel zou worden aangebragt, liepen ook hierover de gevoelens wijd uiteen. Anreith, wien al dat gebarrewar begon te vervelen, kon niet nalaten met een spottenden glimlach te zeggen: "Mijne heeren, laat mij er een vaas op zetten. dan kan een ieder der heeren er zijn eigen lievelingsbloempje in doen." Zoo mijn geheugen mij niet bedriegt, is die vaas er werkelijk op aangebragt.

Hiermede verblijf ik, enz.,

J. J. KORST, P.Z.

OPHELDERING VEREISCHT.

10 Dec. 1889.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—Toen Dr. Kotzé's positie als eerste leeraar in de Kaapstad in twijfel getrokken werd, leverde *Het Volksblad* van den 23sten December 1882 eene opheldering van een correspondent—die blijkbaar den Dr. was,—waarin de volgende zinsnede voorkomt: "Volgens *aloud gebruik der Regering gesanctioneerd*, neemt de beroepene de plaats van den *laatsten* of *derden* in, doch in het geval van Dr. Kotzé werd op verzoek van Ds. Luckhoff, die als *derde* predikant aan de Nieuwe Kerk wenschte verbonden te blijven, met goedvinden van Kerkeraad en Regering Dr. Kotzé als tweeden predikant aangesteld." Met dit feit is het moeijelijk het schrijven van Dr. Kotzé in uw blad van Zaturdag den 7den December, betrekking hebbende op de bescherming van regten en voorregten ingediend bij den Kerkeraad der Nederduitsch Gereformeerde Gemeente van de Kaapstad" te verstaan. Misschien zoude Dr. Kotzé eene opheldering omtrent de zaak kunnen geven, alsook die leden des Kerkeraads van wien Ds. Muller in verband met zijne diensten in de Nieuwe Kerk tegenstand ondervindt.

VREEDZAAM.

EEN MISVERSTAND.

Groene Kloot, Drooge Vallei,
Den 2den Dec. 1889.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik heb den brief van den heer Jac. Louw gelezen in antwoord op de mijne.

Toen ik schreef deed ik het om *het geheele publiek* duidelijk en naar waarheid de zaak voor te stellen.

Ik was bereid om den heer Louw op de publieke vergadering te ontmoeten, maar heb geen tijd om elken maal mijn bezigheid te verlaten ter wille van de liefhebbery van anderen.

De heer Louw, beschuldigt mij van leugen. Wil hij zoo goed zijn mij van stuk tot stuk aan te toonen, waar ik mij alzoo schuldig maak? Ik daag hem uit, om uit het geheele district van Malmesbury aan het publiek *een man* te kunnen aanwijzen of opnoemen met name die mij van leugen of bedrog, of woord draaijerij kan beschuldigen en zijn beschuldiging bewijzen.

Ik zal hem het genoegen verschaffen, om ter behoorlijke plaatse daarvan kennis te nemen als de eenige geschikte manier om hem verder te ontmoeten.

De uwe,

J. A. BASSON.

P.S. Ik verwijs den heer Louw naar den heer A. W. Eksteen zijn buurman, met wien ik vroeger jaren tezamen gewoond heb en vele zaken deed omtrent mijn geloofwaardigheid.

J. A B.

ANTI-LOUW EN DE "KERKBODE."

Aan den Redakteur.

Mijnheer, - Met belangstelling heb ik het schrijven van "Anti Louw" in uw correspontie kolommen gelezen. Eerst scheen het mij toe dat de schrijver wel wat al te veel inbreuk op uwe plaatsruimte, en de tijd uwer lezers gemaakt had, door zulk een breedvoerig stuk ter publicatie te zenden, om een dier misselijke producten, welke in het predikanten-blad zoo verkondigd oplevert tegen te spreken; maar van achteren beschouwd bleek het dat de bekwame correspondent den Hollandsch gezinden Afrikaanders bepaald een dienst bewezen heeft, door eens flink van zich af te spreken. De zoogenaamde *Volks (?)bode* maar te laten razen en in zijn eigen sop gaar te kooken, achten sommigen de verstandigste politiek en het schijnt of gij, heer Editeur! ook van dat gevoelen zijt; maar zeer zelden neemt gij notitie van het hatelijk geschrijf waarmede men de Afrikaander partij en de *Zuid Afrikaan* te lijf gaat. Het is in uw gevoel ook geen wonder; want vraagt gij den Redakteur al eens om opheldering dan maakt de man er zich met eene zoutelooze waardigheid of een ontwijkend antwoord van af. Doch aan den anderen kant maakt dit stilzwijgen die meneertjes welke geen tijdverdrijf hebben overmoedig, en daarom kan de kleine kastijding door Anti-Louw toegediend, alligt heilzaam op hun galafscheiding werken. Het is een raadsel hoe sommige predikanten die toch als Afrikaansch gezinde mannen bekend staan, een blad als de *Volks(?)bode*, waar zulk een Anti-Afrikaansche geest in heerscht, nog kunnen ondersteunen. Onlangs werd door een hunner die vraag gedaan en zijn antwoord kwam hierop neer, dat ons volk toch wel onthouden moest dat er een *verantwoordelijk* redakteur aangesteld was en dat men dien aansprakelijk moest houden voor wat er zoo al in het blad opgenischt werd. Ieder merkt, dat dit eigenlijk een halfslachtig antwoord was, en dat gevoelde de vrager ook, die er op volgen liet; keurt gij dan alles goed wat in het blad gezegd wordt? "Op verre na niet," "luidde het antwoord," en heb er al meer dan eens bij sommige mede-broeders over geklaagd. Maar wat helpt dat, bij elkander klagen? Als de betergezinde leeraars eens pressie op het bestuur van het blad uitoefenden, zou het dan niet beter gaan? De ondersteuners van een blad hebben immers het lot van dat blad in handen. Doch gesteld, dat een redakteur naar geen teregtwijzing hoort, maar in overmoed, bekrompenheid of verwaandheid voortholt—wel, in dat geval schiet er niets anders over dan met hem te handelen als met een weerspannigen huurling: steek hem in het pad. Bij *De Graaff Reinet Advertiser, Friend of the Free State* en zulke bladen zou men zoo iemand wel beter weten te waardeeren.

P. S. *Graaff Reinetter* en andere Hollandsch gezinde bladen gelieven over te nemen.

A. Z.

WIJN EN HET NUT ER VAN.

Aan den Redacteur.

Winterberg, 6 Dec. 1889.

Mijnheer,—Wees zoo vriendelijk mij een klein plaatsje in uw blad te verleenen voor hetgeen ik schrijf met betrekking tot den brief van "Correspondent" in uw nommer van 26 ll.

"Correspondent" heeft op zeer verstandige wijze zijn gevoelen uitgebragt over het gebruik van sterken drank, en ik moet zeggen dat ik het met hem eens ben. Ik zal mij niet bezig houden met hetgeen op vergaderingen en in debatten overal in de Kolonie gezegd is, maar alleen u aanwijzen dat "Correspondent" volkomen gelijk heeft met te zeggen dat wijn een der goede gaven is die God Almagtig ons heeft geschonken, en dat die gave, volgens de Heilige Schrift, blijkbaar bestemd was voor menschengebruik. De eerste melding van wijn vindt men in Gen 9 vs. 20 tot 27, toen Noach een wijngaard aanlegde en van de vrucht er van wijn maakte Noach was een man die "genade had gevonden in de oogen des Heeren," en die het bevel had ontvangen om de wereld te vervullen Wat was nu het eerste wat Noach deed na het verlaten van de Ark? Hij plantte een wijngaard en maakte wijn, zoodat men duidelijk kon zien dat de wijnbouw van groot belang voor hem was Wel weten wij dat hij er *misbruik* van maakte en daarna bespot werd; maar toch, als hij verkeerd deed met te veel wijn te drinken, dan hebben stellig de andere leden van zijn gezin er meer profijt van getrokken. David zegt dat de wijn het hart des menschen verheugt, en uit deze uitdrukking mogen wij afleiden dat de groote Psalmist wijn gebruikte om zijn moed te vermeerderen of zijn geest op te wekken. (Zie ook Spr. 31 vs. 1 tot 7). En dan, onze Heer self maakte op de bruiloft te Cana wijn, en dat wel in overvloed. Dan heeft men den Apostel Paulus, die in zijn brief aan Timotheus dezen raadt een weinig wijns te gebruiken, om zijn maag en zijn menigvuldige zwakheden. Alle schrift is door God ingegeven, en alle ware geloovigen en Christenen moeten de woorden der groote mannen Noach, David en Paulus aannemen, die door Goddelijke ingeving schreven en Zijn wil aan de wereld bekend maakten. Waarlijk, zij zouden het aanplanten van den wijnstok en het gebruik van het druivennat veroordeelen als hun Meester hun dit had gelast. Ten slotte, onze Heer, Gods eengeboren Zoon, heeft op het bruiloftsmaal het gebruik van wijn met gunstige oogen aangezien.

De Heilige Schrift zegt dat al wat God gemaakt had goed was. Waarlijk, Hij zou zijn uitverkoren dienaren niet hebben toelaten om wijn te gebruiken als dit niet Zijn wil was geweest. Hij is de Schepper van het heelal. In Zijn wijsheid heeft Hij eenige gedeelten der aarde geschikt gemaakt voor den wijnbouw. Neem onze eigene Westelijke Provincie. Een groot gedeelte van den grond aldaar is geschikt voor wijnbouw, en wijn is er het hoofdprodukt. Werd de wijn er weggenomen, wat zou dan het gevolg zijn, en wat zou op het hoofd van hen komen die in de uitroeijing er van betrokken zijn? Stellig zou Gods wraak hen treffen.

Werd een Drankwet zoo als in Maine hier in de Kolonie ingevoerd, zou dit dan eenige weldadige gevolgen baren? Zeker niet. Smokkelen zou de orde van den dag zijn, terwijl de Regering een groot deel van haar inkomen zou verliezen, zoodat nieuwe belastingen in menigte ons zouden worden opgelegd. Dan heeft men onze ambachtslieden en arbeiders. Wie zou er aan denken om hen van hun "elf uurtje" te berooven!

Natuurlijk brengt aan den anderen kant het te veelvuldig drankgebruik zijn vloek mede. De matige drinker is iemand die zich zelf kan beheerschen. Wie zwak van geest is moge zich door een belofte binden, maar "Correspondent" zegt naar waarheid dat voor allen die in het drinken van geestrijke dranken zich niet binnen de perken kunnen houden, men Gods dienaars heeft die in Zijn wijngaard werken, en die hun pligt zullen doen in dat beroep waartoe het God behaagd heeft hen te roepen.

Rechabieten, Teetotallers en de volgelingen van Joseph Livesey, die in 1832 de Matigheidsbeweging opende, Blaauwlintjes en Goede Tempelieren, zamen met Miss Schreiner's welsprekendheid, zullen nooit er in slagen om Gods wil wat het gebruik van wijn aangaat te dwarsboomen, en dat gebruik zal tot het einde der dagen blijven.

Ik ben enz.

WIJNSTOK.

HANDEL EN NIJVERHEID.

JOHANNESBURG, 9 Dec.—Heden was de aandeelenmarkt nog zwak, en slechts in acht effekten werd negotie gedaan, alle tegen lagere prijzen, behalve Glencairns, die vast bleven.

BARBERTON, 9 Dec.—De stamperij der Snowdon Maatschappij heeft uit 90 ton 99 ons goud gehaald.

GOUDNIEUWS.

Een telegram van een tijdgenoot meldt uit Klerksdorp dat de Nooitgedacht Maatschappij met 26 dagen stampens 576 ons goud heeft gewonnen.

JOHANNESBURG, 10 Dec. — Geen noemenswaardige verbetering in de aandeelmarkt. Heel wat effekten zijn onlangs "op bevel" in de markt gedreven, en dit heeft ongetwijfeld een demoraliseerende werking geoefend. De goudwinning van December zal naar alle waarschijnlijkheid heel wat grooter zijn dan die van November, en men verwacht dat dit op de markt, die thans eenvoudig dood is, een goede werking zal hebben.

PRODUKTENMARKT TE KIMBERLEY

De heer James Lawrence meldt ons per telegraaf onder datum 11 Dec.:—

Markten zijn zeer goed voorzien geworden, doch prijzen blijven hetzelfde. Boerenmeel 25s tot 30s, mielies 16s tot 18s, voer 10s tot 11s, kaf 15s tot 22s, zemels 5s, haver 21s, garst 18s, aardappelen 15s tot 18s, uijen 17s, mieliemeel, 18s tot 22s, eijeren 1s 6d, boter 1s 6d, pluimvee in groote vraag, Kafferkoorn 18s, vruchten en groenten in goeden voorraad. Goed slagtvee in aanvraag.

KAAPSTADSCHE EFFEKTEN EN AANDEELEN BEURS EN BELEGGING-MAATSCHAPPIJ.

Verkooping in den Effektenbeurs op Dingsdag, 10 December 1889.

Driefonteins 6s. 9d.
Great Laxey 3s. 6d.
Nooits 20s.

Verkoopingen in den Effektenbeurs op Woensdag 11 December 1889.

Balmorals, 1s. op 8s. 6d., 30 dagen.
Bothas, 8s. 6d.
Cornucopia, 2s. op 12s., 30 dagen.
Langlaagte B, 38s.
Mays, 5s. op 30s., 60 dagen.
Nooits, 2s. 6d. op 22s., 30 dagen.

FRED. H. BOOSE, Secretaris.

DE GOUD AANDEELEN MARKT.

De heeren Johan Jansen en Co. geven de volgende noteringen tot 5 n.m. 11 December:—

	£	s.	d.
Alpines	0	17	0
Aurora West	0	8	6
Auroras	1	10	0
Agnes Munro	0	9	0
Athena, Worcester	6	0	0
Blue Skys	0	6	6
Bankets	0	15	0
Black Reefs	0	10	0
Botha's Reef	0	8	6
Balmorals	0	8	6
City and Suburban	11	10	0
Croesus	2	6	0
Du Preez	0	4	3
Doornkops	0	8	0
Durban Roodepoort	5	15	0
George Goch	1	2	0
Gold Fields	5	17	6
Geldenhuis	5	10	0
Do. Main Reef	1	1	3
Gipsy	0	18	0
Glencairn	1	0	0
Griqualand West Gold	0	11	6
Do. Copper	1	4	0
Henry Nourses	9	0	0
Heriots	5	15	3
Hartbeest Union	0	10	0
Johannesburg Waterworks	2	3	0
Johannesburg Estates	2	13	0
Do. Tram	0	12	0
Kleinfontein	1	5	0
King Solomons Mine	0	14	0
Leeuwpoorts	0	8	6
Laxeys	0	3	0
Langlaagte Estate	4	12	0
Langlaagte United	1	8	6
Do. Block B	1	18	0
Do. Centrals	0	10	0
Do. Western	0	16	0
May Consolidated	1	7	0
Main Reef	1	7	9
Marais Reef	0	13	0
Metropolitans	3	0	0
Meijer en Charlton	2	10	0
Modderfontein	0	17	0
Moss Rose	3	12	6
Moss Rose Extension	0	13	9
Mulder's Farm	0	8	6
Nabobs	1	10	0
Nigels	3	2	6
Nooitgedacht	1	1	0
do. (Victoria)	0	5	0
Nooitgedacht Extension	0	10	6
Nationals	0	13	6
Princesses	1	14	6
Paarl Ophirs	1	13	6
Paarl Pretoria	1	10	0
Pigg's Peak	0	5	0
Roodepoort Kimberley	3	2	0
Shebas	1	7	0
Simmer and Jack	7	15	0
Stanhopes	7	5	0
Steyns	0	17	0
Stars	1	11	0
Salisbury	14	0	6
Salisbury Extension	1	12	6
Tharsis	1	14	6
United Main Reef	1	17	3
Veras	0	10	0
Van Rijn	0	17	0
Waterval	0	11	0
Wemmers	8	0	0
Wolhuter	4	0	0
Wolsinghams	0	14	9
Worcester Exploratie	8	0	0

Markt zeer zwak en prijzen nominaal.

ZIE OMMEZIJDE.

Afdeelingsraad van Malmesbury.

Gewone maandelijksche vergadering gehouden 6 December 1889.

Tegenwoordig: — De heeren Thos. Louw, L.W.V., J. W. Moorrees, jr., H. D. J. Vercueil, Daniel Bresler, H. W. Gird, J. A. J. de Villiers en C. H. Rabe.

Daar de Voorzitter niet tegenwoordig was, werd de heer Louw wettig als Voorzitter gekozen.

De aanteekeningen van de vorige vergadering werden gelezen en goedgekeurd.

De heer Vercueil stelde voor, dat de resolutie, die op de vergadering van den 2den Augustus laatstleden gepasseerd was, in zake het ontslaan van opzigters, zoude herroepen worden, en dat de daarop gedane resolutie op de vergadering, gehouden 6 September laatstleden, om de diensten van den heer Slabber te behouden, zoude ondersteund worden, en dat Murphy en Hoffman zouden bedankt worden, gesecondeerd door den heer Daniel Bresler, aangenomen. De heer Louw stelde voor om tenders aan te vragen voor het maken van de Vleeschbank Brug volgens plannen en specificaties van het Gouvernement, die ter tafel waren. Dit voorstel werd gesecondeerd door den heer Moorrees en aangenomen, de heer Bresler van meening verschillende Petitie werd gelezen van landeigenaars te Koeberg, in zake weg bij Uitkijk.—De heer Gird gaf kennis dat hij op de volgende vergadering zal voorstellen dat voornoemde weg, als takweg zal geproklameerd worden. — De heer Vercueil rapporteert, dat hij den Moorreesburg weg had geinspekteerd, en dezelve in een onvoldoenden staat had bevonden. De heer Bresler stelde voor, dat de wegpartij op den weg van Zwavelberg naar Tweekuilen, na voltooijing van voornoemden weg, zoude gaan naar den Moorreesburg weg, om die in degelijke orde te brengen, niet gesecondeerd. – De heer Louw stelde voor, om de hondenbelasting op 5 shillings te stellen per hond, gesecondeerd door den heer Moorrees en aangenomen.

De heer Bresler gaf kennis dat hij op de volgende vergadering zoude voorstellen, om £1 10s. te betalen aan de heeren Stigling voor het in orde houden van den Vredenburg Hopefield weg, in plaats van 13.

Brief gelezen van den heer M. Smuts jr. in zake Trekpad. Besloten om den brief aan te teekenen.

Brief gelezen van mej. Neethling in zake schadevergoeding. Besloten om mej. Neethling kennis te geven, dat, aangezien zij niet voldaan heeft aan zeker besluit gepasseerd op de vergadering, gehouden 3 Mei 1887 en herhaalde kennisgeving van voornoemde Resolutie op den 3den Augustus 1888, te weten: dat alle eischen voor schadevergoeding tegen den Raad voor gepretendeerde schade ingezonden moet worden bij den Secretaris onmiddellijk nadat een ongeluk gebeurd is, en indien niet, dan zal de Raad zich niet verantwoordelijk houden, en dientengevolge kan de eisch voor schadevergoeding niet in aanmerking komen.

Brief gelezen van den heer J. H. Hofmeyr in zake terugbetaling voor het chargeeren van kosten voor certifikaten. Besloten om regtsgeleerd advies te nemen in de zaak.

Rekening voorgelezen van den heer Freeman voor het herstellen van den Paardenbergweg, ten bedrage van £3 10s. Besloten om hem £2 10s. te betalen.

In zake verkoop van een gedeelte van een uitspanning te Oudepost werd besloten, dat, in aanmerking nemende de petities, die van Piketberg, Saldanhabaai, enz. enz. ingekomen waren, de uitspanning niet van de hand kan gezet worden, en dat dezelve in zijn geheel zal blijven, en dat 900 morgen niet te veel is voor het publiek van het tegenwoordig vervoer langs den weg, en dat laatstelijk zeer is toegenomen.

Besloten om 70 kopijen van de kiezerlijst te doen drukken.

De Voorzitter, zijne plaats ingenomen hebbende, informeerde den Raad, dat het hem gerapporteerd was, dat er glanders onder de paarden waren op de plaats van den heer Tobias J. Louw sr., te Porseleinberg, dat hij als Magistraat naar de plaats was gegaan met den Veearts, Veldkornet en twee boeren (landeigenaars) om den veestapel te onderzoeken op de plaats. En dat hij verheugd was om te kunnen verklaren, dat er geen zaak van glander ontdekt was, en dat al het vee dat geëxamineerd was, gezond scheen te zijn, maar dat de jongeheeren Louw, die nu daar boeren, erkenden, dat zij sinds het begin van dit loopende jaar omtrent 7 dieren hadden verloren aan glander, en dat het laatste dier dood ging in de maand Augustus laatstleden, en de Veearts, de heer Allan, was op hunne plaats geweest op hun verzoek, en dat de stallen degelijk waren schoon gemaakt en afgepleisterd, en dat alle mogelijke en groote voorzorg genomen was om het verspreiden van de ziekte te voorkomen. Dat hij de zaak ten volle gerapporteerd had aan den Landbouw Secretaris, en ter zijner kennisse had gebragt, dat de eigenaars van de dieren die met de glanders behebt waren, de zaak, toen de ziekte was uitgebroken niet hadden gerapporteerd, zoo als vereischt was volgens acte No. 2 van 1881; doch daarop was tot hiertoe geen antwoord gekomen.

Verder was er een zaak van glanders voorgekomen op de plaats Oranjerie, van den heer Casparus Steyn. Het dier, eene merrie, werd door den Veearts, en eene Commissie van boeren geinspekteerd, en die hadden het noodig geoordeeld, dat het paard zoude gedood worden, en dat twee ezels veulens georderd waren, afgescheiden te houden voor minstens zes weken, en dat den heer Steyn instructies waren gegeven om zijne stallen degelijk schoon te maken, en ontsmetting middelen aan te wenden die in de Acte waren voorgeschreven. Beiden, de heeren Louw en Steyn waren niet in staat om te verklaren waar hunne dieren de ziekte hadden opgedaan.

De heer Vercueil stelde voor, aangezien er eene misverstand was dat de weg leidende van Zwavelberg naar Boesmansfontein niet een takweg was, de wegpartij, den weg zoude repareren slechts zoo ver als Dassenheuvel, en van daar op hunnen weg naar Malmesbury, den weg naar Dassenheuvel in orde zoude brengen, gesecondeerd door den heer Rabe, aangenomen.

De heer Gird bragt tot kennis van den Raad, dat een zekere drinkplek, genaamd Kruidfontein, nabij de Spoorwegstatie, aan de Darling weg uitspanning, eene publieke uitspanplaats en drinkplek is geweest van onheugelijken tijd, en dat die nu privaat eigendom is, en het publiek ontroofd geworden is van het water, en hij stelde voor, dat de Raad stappen zoude nemen in de zaak, gesecondeerd door den heer De Villiers en aangenomen.

De heer Vercuiel stelde voor, om tenders aan te vragen voor het collecteeren van de hondenbelasting, en dat die zouden ingezonden worden op de eerste vergadering in Januarij, gesecondeerd door den heer Rabe en aangenomen.

De heer Moorrees stelde voor, om den heer J. W. Stigling te verzooken, voor welk bedrag hij den Jantjesfontein weg wil in orde brengen, en dat het Staande Committee geautoriseerd zoude worden, om met den heer Stigling diensvolgens overeen te komen, gesecondeerd door den heer Rabe en aangenomen.

Brief gelezen van den heer J. M. G Vercueil, vragende om zijne betaling van contrakt van den weg van Oudepostrivier naar Malmesbury, zoo ook van den heer A J. Stigling, vragende om betaling van contract van weg van Hopefield (F. Schreuder's Molen) naar Oudepost Rivier.

Besloten dat de heer Bresler en de Secretaris voornoemde wegen zullen inspecteeren en rapport daarover zullen geven zoo spoedig mogelijk aan het Staande Committee.

De heer De Villiers gaf kennis, dat hij op de volgende vergadering zal voorstellen, om de rekeningen van den Raad in beide de Standard Bank en de Westelijke Provincie Bank te plaatsen.

De heer Bresler gaf kennis dat hij op de volgende vergadering zal voorstellen om de Moorreesburgweg regt te maken.

De heer Moorrees stelde voor om den Secretaris eene schenking te geven van £10 voor extra werk, gesecondeerd door den heer Vercueil en aangenomen.

Speciale vergadering om eene belasting te heffen.

Besloten om eene belasting van ½d. in het £ op te leggen op alle vaste eigendom in de Afdeeling, zijnde dezelfde heffing als die van verleden jaar in evenredigheid van ⅜ van ½d. voor hoofd, en ⅝ van ½d. voor takwegen doeleinden, betaalbaar op 1 Januarij 1890.

De Naturellenvolken in de Transkei.

PONDOLAND.

(Vervolg).

In 1837 rolden over de vlakten van hetgeen thans de Vrijstaat is lange reeksen van witte tentwagens de Quathlamba neder, de Trekboeren naar Natal brengende. De voortrekkers vonden het land van de Tugela tot aan de Umzimvubu bijna onbewoond, daar de vroegere bewoners verdreven of door de Zulu speren omgekomen waren. Op dien tijd sprak of dacht niemand over iets als een Pondo heerschappij beoosten de Umzimvubu. Faku's eenige kans van bestaan was, in der daad, om zich zoo stil mogelijk te houden, met geen aanspraken voor den dag te komen, en niets te doen wat Dingaan kwaad zou kunnen maken.

De Boeren vestigden zich op de weidegronden in Natal, en daar zij een regt op den grond wenschten te bekomen, wendde hun aanvoerder, Pieter Retief, zich tot Dingaan, Tshaka's broeder en opvolger, om een schenking er van. Hij stemde hierin toe tegen het bewijzen van een geringen dienst, en toen die dienst bewezen was zette hij zijn merk onder een akte van schenking in de Engelsche taal, opgemaakt door Eerw. Owen, een Engelsch zendeling, en waarbij door het Zulu opperhoofd aan de Trekboeren het geheele land van de Tugela tot de Umzimvubu werd afgestaan. Dit stuk werd geteekend in Februarij 1838. Hoe ook het Zulu opperhoofd het moge hebben opgevat, wiens doel in het geven er van alleen was om de Boeren in slaap te wiegen, ten einde hij den vreeselijken moord zou kunnen ten uitvoer leggen dien hij later het bedrijven, was het even verbindend als eenig verdrag ooit in Zuid Afrika gemaakt. Het was de grond waarop de Boeren de Republiek Natalia stichtten, die zij, na hun overwinningen op Dingaan, noordwaarts tot de Umvolosi en St. Lucia Bai uitbreidden.

Faku was nu beveiligd tegen de Zulu's, en zoodra hij dit inzag trok hij van de Umgazi naar de Umzimvubu en ging deze over. De Boeren waren in dien tijd in betrekking met hem, en beschouwden hem als een vriendschappelijk gezind opperhoofd. Zij achtten hem echter geen potentaat van groot gewigt, en stelden zijn militaire kracht beneden die van Ncayapi, regent der Baca's. Hij nam zijn verblijf aan de Umzimhlava, een der kleine rivieren van het tegenwoordige Oost Pondoland.

In December 1840 viel een kommando onder Andries Pretorius, met een kleine hulpmagt van Naturellen onder het opperhoofd Fodo, Ncapayi's Baca's aan, sloeg ze op de vlugt, en maakte een buit van verscheiden duizenden stuks vee. Er is naauwelijks één gebeurtenis in de geschiedenis van Zuid Afrika die strenger beoordeeld en met meer warmte verdedigd is dan deze. In belangrijke officieele dépêches is beweerd dat de aanval geschied was door wettelooze vrijbuiters, wier eenig doel was om te plunderen. In stukken van gelijk gewigt is de aanval voorgesteld als geregtvaardigd, daar hij alleen geschied was met het doel om gestolen vee terug te krijgen, en dat Faku zelf de Boeren er toe gebragt had, met het doel om een ouden vijand te verzwakken. Onderzoekingen in de laatste jaren ingesteld bewijzen ten stelligste dat het verhaal van het gebeurde door den Volksraad der Trekboeren aan Sir George Napier gezonden, de waarheid inhield. Men vindt het in een lang stuk, gedagteekend Pietermaritzburg 7 April 1841, en het is namens den Volksraad geteekend door J. Prinsloo, President, en J. J. Burger, Secretaris. Het geeft een volledig verslag van de beschuldiging van veediefsten tegen Ncapayi's volk, en houdt het volgende in omtrent Faku :—

"Daar wij in het jaar 1838 door briefwisseling een soort van vriendschappelijke verstandhouding met Faku gesloten hadden, werden wij door hem in den loop van verleden jaar verzocht om Kapitein Fodo toe te laten hem te komen helpen tegen een aanval van Ncapayi...... Toen zij op marsch waren zond Kommandant Pretorius naar Faku drie onzer burgers, die toen bevonden dat net vóór hun aankomst Ncapayi weder een vijandelijken aanval op Faku had gedaan. Zelfs zagen zij eenige der gesneuvelden. Faku kreeg toen berigt van onzen togt en het doel er van, en tegelijk de verzekering van onze vriendschap en een verzoek om den Kommandant te komen zien, die er op gesteld was om de gelegenheid waar te nemen tot het sluiten van een duurzamen vrede met hem. Hij van zijn kant toonde zich zeer ingenomen met de zending, maar weigerde te komen, op grond van ouderdom en ziekelijken toestand, er bij voegende dat hij het onnoodig achtte om vrede met ons te maken, daar wij altijd vrienden en nooit vijanden geweest waren. Onze boodschappers bekwamen verder van Faku en zijn Kapiteins een volledige bevestiging van de berigten vroeger door ons ontvangen, en ook dat Ncapayi onze gezworen vijand was, die vroeger in den oorlog met Dingaan had aangeboden om dezen tegen ons te ondersteunen, en Faku er toe had zoeken te brengen om met hem een aanval op ons te doen."

Na den strijd der Boeren met Ncapayi werd de vreugde van Faku over de verliezen van zijn vijand getemperd door de vrees dat hetzelfde lot welligt later hemzelven zou overkomen. In zijn onderhandelingen met blanken liet hij zich in dien tijd geheel en al leiden door zendelingen, en hij zond thans boden naar Buntingville om den heer Jenkins tot een bezoek uit te noodigen. Op 1 Januarij 1841 kwamen de Eerw. heeren Palmer, Jenkins en Garner zamen aan het verblijf van het opperhoofd aan de Umzimhlava, waar zij bleven tot den 5den, en in dien tijd werd er besloten wat er gedaan zou worden. Een brief werd gezonden aan den Gouverneur, die zich toen aan de Koloniale grenzen bevond, met een verzoek dat Faku onder zijn bescherming mogt worden genomen, en met de volgende verklaring er inge sloten :—

"Ik, Faku, Koning der Amapondo, zeer bevreesd zijnde voor de Boeren in Port Natal, ten gevolge van verscheiden berigten die mij bereikt hebben, zamen met een aanval op den Amabaca stam in mijn onmiddellijke nabijheid gewaagd, en een oproeping in bevelenden vorm om naar het kamp der Boeren te komen dat in mijn land was opgerigt, zie mij genoodzaakt om mij terug te trekken uit het land mijner vaderen beoosten de Umzimvubu; maar ik verklaar hierbij dat ik dit land niet heb laten varen maar het alleen thans verlaat wegens de bovengemelde omstandigheden; en ik verzoek hierbij de zendelingen thans in mijn kraal aanwezig om dezen mijnen brief aan den Gouverneur der Kolonie te doen geworden, om tot getuige te strekken dat het land van de Umzimvooboo tot aan de Umzimcooloo aan mij, Faku, Koning der Amapondo, en aan de verschillende stammen behoort die mij cijnsbaar zijn."

Aan dit stuk zijn de merken gehecht van Faku, Damasi en Bangasili, en de naamteekeningen van Sam. Palmer, Thos. Jenkins en Wm. H. Garner, Wesleyaansche Zendelingen, als getuigen. Het is gedagteekend Iquankani, Umzimhlava, 5 Januarij 1841.

De politiek der Rijksregering was in dien tijd om de uitgestrektheid der Europesche volkplanting te verkleinen, en geheel Z. Afrika over de Koloniale grenzen te verdeelen onder Naturellenhoofden, die tot een verbond zouden gebragt worden door een belofte van bescherming in geval Britsche onderdanen een inval deden in de hun dus gegeven landen. De provincie van Queen Adelaide was reeds teruggegeven aan de Khakhabe's, en onze vlag was teruggetrokken uit het uitgestrekte district dat thans de Afdeelingen Wodehouse en Aliwal Noord uitmaakt. Verdragen waren gesloten met een aantal kleine opperhoofden en hoofdlieden aan de onmiddellijke grens, schoon eerst later dergelijke overeenkomsten getroffen werden met Adam Kok en Moshesh, dien men daarbij aanspraak op groote stukken open land gaf in hetgeen thans de Oranje Vrijstaat is.

Na ontvangst van Faku's verklaring en de mededeeling der zendelingen die er mee samenging, zond Sir George Napier een magt van 250 man van het 27ste Regiment, eenige Kaapsche Scherpschutters te Paard en eenige Artillerie met twee veldkanonnen naar Pondoland tot bescherming van het opperhoofd. De expeditie was onder bevel van Kapt. Smith, van het 27ste. Zij trok naar de rivier Umgazi, waar Faku vroeger gewoond had, en daar zette zij zich vast in een kamp van wagens en tijdelijke verschansingen gemaakt.

Toen het Trekboeren Gouvernement van Sir George Napier vernomen had wat zijn doel met de expeditie naar Pondoland was, antwoordden zij door hun gedrag tegenover Ncapayi naauwkeurig te verklaren. Omtrent de troepen zeiden zij :

"Het is moeijelijk te vatten hoe Faku reden kan hebben gevonden om bescherming tegen een aanval van onzen kant te vragen......Wij zijn intusschen zeer blijde dat Uw Exc. een detachement troepen aan de Umzimvubu heeft geplaatst, daar wij vertrouwen dat de troepen bij magte zullen zijn om Faku tegen Ncapayi te beschermen, en ook dezen zullen verzekeren dat hun bescherming hem geen vrijheid geeft om ons met minder gevaar te plunderen?"

Nadat de Boeren bezit hadden genomen van Natal, trokken verscheiden duizenden Bantu vlugtelingen van verschillende stammen het land binnen, en de weinige Naturellen die de Zulu invallen overleefd hadden, kwamen uit de bosschen voor den dag waarin zij zich verscholen hadden. In Aug 1841 besloot de Volksraad om al dit volk zamen te brengen en se te plaatsen in het district tusschen de Umzimvubu en de Umtamvuna, waar zij geheel van de Europeanen zouden gescheiden zijn. In dit district werden de zwarten vrij wel aan zich zelve overgelaten, maar een beambte van het Trekboeren Gouvernement zou bij hen geplaatst worden om algemeen toezigt te oefenen, want men zou hen als onderdanen der Republiek beschouwen. Een afschrift van dit besluit, met ophelderingen, werd door den Volksraad aan Sir George Napier gezonden, in de verwachting dat Z.Exc. het als een bewijs zou beschouwen van den wensch der Trekboeren om de Naturellen billijk te behandelen.

Het had juist het tegenovergestelde gevolg. Het antwoord van den Gouverneur was een Proclamatie van 2 Dec. 1841, waarin hij verklaarde dat gemelde streek lands "deel uitmaakte van het gebied van Faku, een opperhoofd met wien H. M. vrede had," en zijn besluit aankondigde om militair bezit van Natal te nemen.

Met dit doel kreeg Kapt. Smith last om van de Umgazi verder te trekken. Op 1 April 1842 begon hij zijn marsch. Daarop volgde zijn nederlaag door de Boeren te Congella, het beleg van zijn kamp te Durban, en zijn ontzet op 26 Junij door Kol. Cloete's expeditie.

Natal werd aan de Boeren ontrukt en in een Britsche Kolonie herschapen. Maar met die welgemeende schoon verkeerde inzigten over de Naturellenbelangen die in dien tijd aan het Ministerie van Koloniën heerschten, werd het gebied van Natal zeer verkleind. Het land tusschen Tugela en Umvolosi werd aan de Zulu's teruggegeven, die hierdoor in staat werden gesteld om die geduchte magt op nieuw op te bouwen die de Boeren ten val hadden gebragt, en welker tweede val in 1879 zooveel Engelsch bloed en Engelsch geld kost kostte. In het zuiden werd het district tusschen de Umzimkulu en Umzinvubu verlaten.

(Te worden vervolgd).

— *Ook niet dom!*: Een Engelsch edelman was gewoon met een grooten nijdigen bulhond door Napels te loopen. Eens, toen hij naar Rome wilde gaan, ging hij naar het station en nam plaats in een waggon eerste klasse, waar de hond op de bank tegenover zijn meester ging zitten. De stationchef beduidde hem, dat de bulhond niet in een passagiersrijtuig mogt reizen.

"Goed, neem hem er dan maar uit," gaf de ander bedaard ten antwoord.

Daar had de stationchef geen zin in; maar de lord hield zich aan zijn vroeger gezegde—een raad die niet opgevolgd werd. Naar het scheen, meester van het veld gebleven, wierp hij zich op zijn bank achterover en stak bedaard een sigaar op.

Maar de Italianen, ook niet dom, hadden intusschen de waggon, waarin de Engelschman zat, afgehaakt en lieten dien staan. Toen hij na een kwartier op zijn gemak gerookt te hebben over het langdurig oponthoud ongeduldig werd en zijn hoofd uit het portier stak, om te vragen wanneer de trein eindelijk zou vertrekken, vernam hij, dat die reeds lang weg was. Hoe hij dat op nam, kan men zich voorstellen.

Troye's Nieuwe Kaart

VAN DE

Witwatersrand, Goudvelden, JUNIJ 1889.

EEN zeer te vertrouwen Gids voor Beleggers, aantoonende de betrekkelijke positie van de verscheidene Goudmijn Maatschappijen met Index gevende den naam van Plaats en Rif, Nommer van Claims en Kapitaal van de Maatschappij. Prijs 21s. 6d. Postgeld betaald.

Troye's Kaart is de eenige origineele Kaart, die verzameld is in het Departement van den Landmeter-Generaal, Z.A.R. Alle andere kaarten zijn niet geautorizeerde navolgingen.

Gepubliceerd door W. E. BURMESTER, Johannesburg, Z.A.R.

BENOODIGD op een Boerenplaats een Onderwijzer. Moet ongehuwd zijn en getuigschriften van bekwaamheid bezitten. Salaris £60 per jaar met vrije woning. Aanzoeken te worden ingezonden op of vóór 15 Dec. aanst.

L. P. VAN DER SPUIJ.
Klipheuvel Statie.

Onder Begunstiging van Zijn Hoog Ed. den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

IN RUTTER'S *Innes* Zadel zijn al de goede hoedanigheden van die van Crighton en de andere der Beste Koloniale makers vereenigd. Er wordt speciale aandacht besteed aan en studie gemaakt van het gemak van Paard en Ruiter. Probeer den nieuwen Veersetel met gomelastiek en toegerust met een patente Stijgbeugelstaaf, nu zoo zeer op prijs gesteld. Zadels van iedere soort op order gemaakt en bekleed. Reparatie redelijk.

ALSOOK

Prachtige Stellen Tuig, met Zilver en Koper Beslag, met de hand Genaaid en tegen lage prijzen.

Zend om Prijslijst.

A. T. RUTTER,
24 Darlingstraat, Kaapstad.

AAN ROOKERS.

OPREGTE Transvaal en Koloniale Tabak van de BESTE KWALITEIT.

Verkrijgbaar bij
C. DE JONGH,
Tabakshandelaar,
5 St. Georgestraat.

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

18 Dec.—ROSLIN CASTLE, Kapt. WEBSTER, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

Westelijke Provinciebank
PAARL.

Nominaal Kapitaal ...	...	£50,000
Opbetaald Kapitaal ...	...	30,000
Reservefonds ...	...	26,000

DIRECTEUREN :

De Wel-Ed. hr. J. J. PROCTOR, L.W.V., Voorzitter.
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.z.
— B. P. DU PLESSIS.
— F. J. P. RETIEF.
CONSTANT WAHL.
— J. P. RETIEF.
— J. R. DE VILLIERS.

Malmesbury Tak, J. J. MARAIS, Ageerend Bestuurder.

Montagu Tak, P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschappen :—De Kaap de Goede Hoop (beperkt), te Kaapstad, Port Elizabeth, Kimberley.

De Standard Bank (beperkt), in de Transvaal en Natal.

Worcester Com. Bank.—Worcester.
Wellington Bank.—Wellington.
Stellenbosch Dist. Bank.—Stellenbosch.

De Bank koopt Wissels, en reikt uit Drafts betaalbaar in de voornaamste plaatsen van de Transvaal, Natal en Kaapkolonie, geeft Renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde Wissels, en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen Dingsdags en Vrijdags, te 10 v.m.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn,
Algemeene Bestierde

DE ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE
VOOR HET
Administreeren en Beredderen van Boedels.

OPGERIGT A. D. 1836,

Ingelijfd door Ordonnantie No. 6, 1836, Akte 9, 1865, Akte No. 17, 1875, en Akte No. 27, 1888.

Opbetaald en Vermeerderd Kapitaal £29,400, In 168 Aandeelen van £175.

Bedrag onder Administratie meer dan £625,000 Sterling.

DIRECTEUREN :

Edele ALFRED EBDEN, President.
De WelEdele heeren
R. MYBURGH. | J. A. BAM.
J. C. OVERBEEK. | G. SICHEL.

Voor de Administratie van Boedels en ander Eigendom als Voogden, Curatoren, Trustees of Agenten.

N.B. De Direkteuren vergaderen iederen DINGSDAG en VRIJDAG, te elf ure 's morgens.

Kantoren: No. 6, Kerkplein, Kaapstad.

HY. GIBSON, Secretaris.

EXECUTEURSKAMER,

Akte van Overeenkomst, gedagteekend 1 April, 1859.

Opgesteld op de basis van de Originele Akte gedagteekend 22 Augustus 1838; tegenwoordige Akte ingelijfd door Akte van Parlement No. 17, 1859.

Opbetaald en Opgeloopen Kapitaal £48,000.

DIREKTEUREN :

De Ed. heer J. H. HOFMEYR, L.W.R., *Voorzitter.*

De WelEd. heer W. HIDDINGH, L.L.D.,
" I. P. H. VAN DER POEL,
" W. MARSH,
" G. C. GIE.

Zij die de Executeurskamer wenschen te benoemen tot Executeuren, Mede-Executeuren of anderszins, gelieven haar aan te stellen of te benoemen slechts onder den naam van "De Executeurskamer in Kaapstad."

De Direktie administreert Insolvente Boedels door haren Secretaris.

Op last van de Direkteuren,
J. H. N. ROOS,
Waarn. Secretaris.

Kantoor van de Executeurskamer,
Adderleystraat, hoek van de Waalstraat,
Kaapstad.

De Zuid Afrikaansche Onderlinge Levens Verzekering Maatschappij.

Gevestigd in 1845.

Hoofd Kantoor : Darlingstraat, Kaapstad.

Voorzitter : Sir THOMAS SCANLEN, K.C.M.G

Opgeloopen Fonds £1,101,612
Allen belegd in Zuid Afrikaansche Securiteiten.

Jaarlijksch Inkomen	Premiums	...	£111,941
	Interest	...	60,470

AANLOKKELIJKE TREKKEN.
Volmaakte Securiteit.
Vrij van Bepe kingen.
Groote Bonussen ieder DRIE JAREN.
Spoedige betaling van Vorderingen.
Geen Verbeuring Regulaties.
Vrije Woning en Reizen.
Alle winsten komen de Leden toe,
Matige Uitgaven.
Geen persoonlijke Verantwoordelijkheid.
Liberale Overgaafsch Waarden.

WILLIAM MARSHALL,
Secretaris.

MANDJES! MANDJES!

W. H. W. BARENDS

HANDELAAR in Visch, Vaatwerk, Bottelmandjes, Gedek's Mandjes, Druivenmandjes, Handmandjes, Bushelmandjes, Gesneden Rottingen voor Stoelen en Heele Rottingen, de goedkoopste in de Kaap. Alsook Kajatenhouten Vaten en Emmers met Koperen Beslag, Zeilkribben van alle soorten, ens., ens.

Boerenplein, onder de St. Stephens Kerk,
66 Breestraat, Kaapstad.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

TARTAR, Kapt. TRAVERS, 11 Dec.
MOOR, Kapt. GRIFFIN, 25 Dec.
MEXICAN, Kapt. JONES, 8 Januarij.

* Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van des Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, geldig voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbele Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten,

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestuurder voor Zuid Afrika.

OPREGTE
AAMBEIJEN MIXTUUR
VAN
J. H. VOS, Sen.

TE KOOP ALLEEN BIJ
HEYNES, MATHE & Co
HOEK DER
Adderley en Langemarktstraten,
KAAPSTAD.

Het is het beste Aambeijen Middel bekend.

"Werkt als een wonder."
JONES'
RHEUMATICURO.
De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEK RHEUMATISCHE JICHT, LENDEJICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"De Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genezen. Hij schrijft:—'*Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dus deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.*'" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika.

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engelsche Agenten in het groot :— W. SUTTON & Co. BowelChurchyard, Londen.

De Paarlsche Bank,
PAARL.

OPGERIGT, SEPTEMBER 1852

Nominaal Kapitaal...	... ...	£41,430
Opbetaald Kapitaal...	... ...	13,810
Reservefonds	... ...	11,810

DIRECTEUREN :

Wel-Edele Heer J. A. BERNHARDI, Voorz.
" " P. C. LE ROUX.
" " SEB. V. VAN NIEKERK
" " P. B. DE VILLE.
" " JACS. BLIGNAUT.
" " A. J. MARAIS, J. zn.
" " GID. JOUBERT, W. zn.
" " G. J. MALHERBE.
" " F. J. HUGO, P.z.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita het tarief te worden vernomen ten haren kantore. De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure, om over applicaties voor Disconto te beslissen.

Agent Kaapstad : *Union Bank.*
J J. F. LE ROUX, Kassier.

ALGEMEENE
Boedel en Weeskamer

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1856; ingelijfd bij Acte van Parlement No. 31 van 1861.

KAPITAAL £20,000
RESERVEFONDS £9,600

Voor het Administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN :

De Wel-Edele Heer R. M. ROSS, Voorzitter.

De Wel-Edele Heeren

W. J. KNIGHT, | J. R. REID,
J. F. WICHT, | F. F. RUTHERFOORD
J. P. ROUX, M.D., | F. J. B. LANGERMAN

AUDITEUREN :

De Wel-Edele Heeren
J. P. F. JURITZ. | M. A. BERGH.

Degenen die hen willen aanstellen gelieven he te benoemen en aan te stellen als "De Raad van Directeuren van de Algemeene Boedel en Weeskamer."

De Insolventie-tak zal bestierd worden door de Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zijn zal.

W. A. CURREY, Secretaris.

Gebouwen der Kamer,
6 Adderleystraat, Kaapstad

Het beste Geschenk

DAT een goede echtgenoot kan geven aan zijne echtgenoote is een goede KOOKKAGCHEL.

Prijzen van £2 10s. tot £30.
Te verkrijgen bij

J. DUFFETT.
Kaapstad, 23 Burgstraat,

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,
Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,
BIEDEN NU AAN
De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,
HUN VERTOONKAMERS DIE
30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen die van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten 0 6 6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,
80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

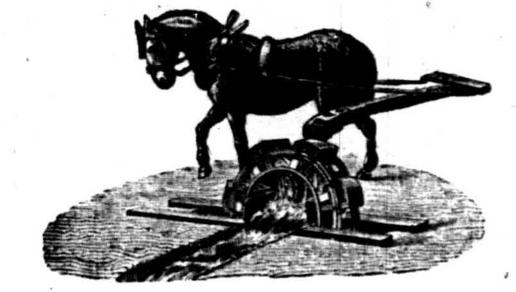

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bakkies Pomp.)

OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor het geven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Ezels, Paarden, of Ossen, volgens de diepte is, en de hoeveelheid van water, die moet worden opgetrokken. Een Ezel trekt omtrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines vereischen geene kostbare opzetting en stukken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijzen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten

GEORGE FINDLAY & Co.,
Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat.
KAAPSTAD.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vergevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voorkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, Swaan Apotheek, Hoek van Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.

Geen connectie met eenige andere Bezigheid in de Kolonie.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel en andere mengsels niet bezitten.

Snij Machinen

DE MASSEY MAAIJER.
DE MASSEY ZELFBINDER.

De ligtste, goedkoopste en beste Machine.

Iedere Landbouwer, die een goede Machine noodig heeft voor den naderenden Oogst, behoorde dadelijk een bestelling te doen voor den beroemden Albion Maaijer No. 3, nu in prijs verminderd tot £25.

R. M. ROSS & Co.,
STRANDSTRAAT, KAAPSTAD,
Eenige Agenten voor bovengenoemde Machines

De Homœopatische Huisvriend
DOOR
DRS. GUERNSEY en THOMAS,
VERKRIJGBAAR BIJ
LENNON en TEBB, Kaapstad, B. G LENNON & Co., Port Elizabeth

"De Graaff-Reinetter"

IS het eenige Hollandsche Nieuwsblad in de Middellanden dat tweemaal per Week zijne verschijning maakt, en dat niet schroomt voor den Afrikaner Bond en de Afrikaner Partij te velde te trekken. Het wordt door al de voornaamste Boeren in de Middellanden gelezen, en als ADVERTEERMIDDEL staat het voor geen ander Nieuwsblad achteruit Geen vooruitgaande Afrikaner behoort zonder de "Graaff-Reinetter." te zijn.

Inteekeningsprijs £1 2s. 6d.; per Post gezonden £1 7s. 6d.

J. E. McCUSKER, Eigenaar.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. Reenen, handelende onder den stijl of de firma van Reenen & Reenen, Groenteplein